

ЈП ЗЖС
ОБРЕНОВАЦ

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ЗАШТИТУ И УНАПРЕЂЕЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ОБРЕНОВАЦ	
БРОЈ:	1470/25
ДАТУМ:	17.07.2025
ОБРЕНОВАЦ	

ЈП за заштиту и унапређење животне средине
на територији ГО Обреновац
Краља Александра I 63, Обреновац
Телефон: 011/8726-038; факс: 011/8726-538
Број:
Датум:

**ПРЕДЛОГ ПЛАНА УПРАВЉАЊА СПОМЕНИКОМ ПРИРОДЕ
„ГРУПА СТАБАЛА ХРАСТА ЛУЖЊАКА КОД ЈОЗИЋА КОЛИБЕ“
ЗА ПЕРИОД 2026-2030 ГОДИНЕ**

Јул 2025.година

САДРЖАЈ

I УВОД

1. Приказ главних природних и створених вредности и природних ресурса СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“	5
2. Оцена стања животне средине СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“	23
3. Преглед активности, делатности и процеса који представљају факторе угрожавања СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“	28
4. Дугорочни циљеви заштите, очувања и унапређења и одрживог развоја СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“	33
5. Анализа и оцена услова за остваривање дугорочних циљева заштите, очувања и унапређења и одрживог развоја СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“	34
6. Приоритетне активности и мере на заштити, одржавању, праћењу природних и створених вредности СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“	35
7. Приоритетни задаци научноистраживачког и образовног рада СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“	39
8. Планиране активности на одрживом коришћењу природних вредности, развоју и уређењу СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“	41
9. Просторна идентификација планских намена и режима коришћења земљишта у СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“	43
10. Активности на промоцији вредности СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“	44
11. Студијска (истраживачка), програмска, планска и пројектна документација потребна за спровођење циљева и активности на заштити, очувању и унапређењу и одрживом развоју	46
12. Сарадња са локалним становништвом и другим власницим и корисницима непокретности на простору СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“	48
13. Динамика и субјекти реализације Плана управљања СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“	50
14. Финансијски средства и материјалне претпоставке за извршење поверених послова управљања СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“	55
15. Литература	57
16. Прилози	58

I УВОД

Полазне основе за израду Плана управљања

Завод за заштиту природе Србије је у складу са својим програмским активностима, а у складу са Законским прописима израдио Елаборат: Предлог за заштиту природног добра „Група стабала храста лужњака Јозића колиба“ као споменика природе“, као стручну основу за израду предлога акта за проглашење заштићеног природног добра.

Скупштине града Београда Решењем бр. 501-8/96-ХП-01 од 01.02.1996. године („Сл.лист града Београда“, бр. 1/1996) је природно добро „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ ставила под заштиту, као споменик природе (у даљем тексту:СП) и категорисала га као значајно природно добро.

Укупна површина природног добра износи око 16,25 ари и састоји се од шест појединачних стабала храста лужњака са пројекцијама крошњи.

За „Групу стабала храста лужњака код Јозића колибе“ установљава се режим заштите III степена.

Решењем о стављању под заштиту природног добра „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“, заштићено природно добро поверено је на управљање, односно старање Планинарско–смучарском друштву „Железничар“ из Београда.

Решењем Скупштине града Београда о измени и допуни решења о стављању под заштиту природног добра „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ бр. 501-542/05-ХП-01 од 30.5.2005 године („Сл. лист града Београда“, бр.11/2005), када је измењена већина чланова Решења, заштићено природно добро је поверено на управљање односно старање Фонду за екологију општине Обреновац, из Обреновца, а затим, од 2007.године Фонду за заштиту животне средине општине Обреновац, као правном следбенику Фонда за екологију општине Обреновац.

Решењем Скупштине града о измени решења о стављању под заштиту природног добра природног добра „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ бр.501-847/10-С од 01.децембра 2010.године године („Сл. лист града Београда“, бр.41/2010), (члан 6.) управљање заштићеним природним добром поверава се на управљање Јавном предузећу за заштиту и унапређење животне средине на територији ГО Обреновац.

Непосредан законски основ за израду **ПЛАНА УПРАВЉАЊА** заштићеног природног добра „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ садржан је у одредбама чланова 52 и 53. Закона о заштити природе (“Сл.гласник РС“, бр.36/2009, 88/10, 91/10-исправка, 14/2016, 95/2018-др.закон и 71/2021) којим се утврђује да управљач има обавезу да доноси План управљања за период од пет година, а чланом 68. истог закона дефинисане су обавезе управљача заштићеног подручја.

Планом управљања утврђују се мере и активности заштите, унапређења и коришћења ЗП, начин њиховог спровођења, смернице и приоритети за очување и развој ЗП.

Сходно члану 52. став 2. Закона о заштити природе, ЈП за заштиту и унапређење животне средине на територији ГО Обреновац, коме је поверено на управљање заштићено природно добро, може да донесе средњерочни План управљања за период од пет година.

Управљач доноси План управљања заштићеним подручјем, за период од пет година, на који сагласност даје орган јединице локалне самоуправе надлежан за

послове заштите животне , по предходно прибављеном мишљењу Завода за заштиту природе Србије (члан 54. закона)..

У овом случају сагласност даје управа Града Београда - Секретаријат за заштиту животне средине, јер акт о проглашењу заштићеног природног добра „Група стабала храста лужњака код Јозића колиба“ је донет од стране Скупштине града Београда.

План управљања се разрађује и спроводи кроз годишње програме управљања заштићеним подручјем. Годишњим програмом управљања одређују се мере и активности заштите, очувања, унапређења и коришћења ЗП, са обимом и динамиком њихове реализације и износом потребних финансијских средстава

План управљања СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ урађен је у складу са:

1. Решењем Скупштине града Београда о стављању под заштиту природног добра „Група стабала храста лужњака Јозића колиба“ бр. 501-8/96-ХП-01 од 01.02.1996. године (Сл.лист града Београда», бр. 1/1996)

2. Решењем Скупштине града Београда о измени и допуни решења о стављању под заштиту природног добра „Група стабала храста лужњака – код Јозића колибе“ бр. 501-542/05-ХП-01 од 30.5.2005 године („Сл. лист града Београда“, бр.11/2005)

3. Решењем Скупштине града о измени решења о стављању под заштиту природног добра „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ бр.501-847/10-С од 01.12.2010. године (Сл. лист града Београда, бр.41/2010).

4. Условима заштите природе за израду Плана управљања Спомеником природе„Група стабала храста лужњака код Јозића колиба“ за период 2026-2030.године, дефинисаних Решењем број 03 бр.023-449/2 од 18.02.2025.године издатим од стране Завода за заштиту природе Србије

5. Законом о заштити природе (Сл.гласник РС, бр.36/2009, 88/1091/10-исправка, 14/2016 и 95/2018- др.закон и 71/2021)

6. Елаборатом: Предлог за заштиту природног добра „Група стабала храста лужњака Јозића колиба“ као споменика природе - Завод за заштиту природе Србије из 1994.године.

7. Правилником о унутрашњем реду и чуварској служби заштићеног подручја „Група стабала храста лужњака код Јозића колиба, бр.1584/12 од 19.10.2012.године, Јавно предузеће за заштиту и унапређење животне средине на територији ГО Обреновац;

8. Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16) ;

9. Просторним планом Обреновца, Урбанистички Завод Београда, мај 2013.год („Службени лист града Београда“ бр.30/2013)

7.Правилником о начину обележавања заштићених природних добара,(„Службени гласник РС“ бр. 30/92, 24/94, 17/96);

8. Студијом стања вегетације и њене угрожености на локалитету Јозића колиба у Обреновцу(Институт за шумарство Београд 2010.г.)

9. Елаборатом“Утврђивање здравственог стања заштићеног природног добра „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“(Шумарски факултет у Београду 2008.г.)

1. Приказ главних природних и створених вредности и природних ресурса СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“

1.1 Положај заштићеног подручја СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“

СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ се налази на територији града Београда, ГО Обреновац, КО Велико Поље. Смештен је на левој обали реке Колубаре, око 6.500m узводно од Колубарског моста (пут Београд – Обреновац) у оквиру комплекса „Јозића колибе“. Цео простор обухвата површину од око 2 ha, и организован је као излетиште града.

1.2 Структура површине СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“

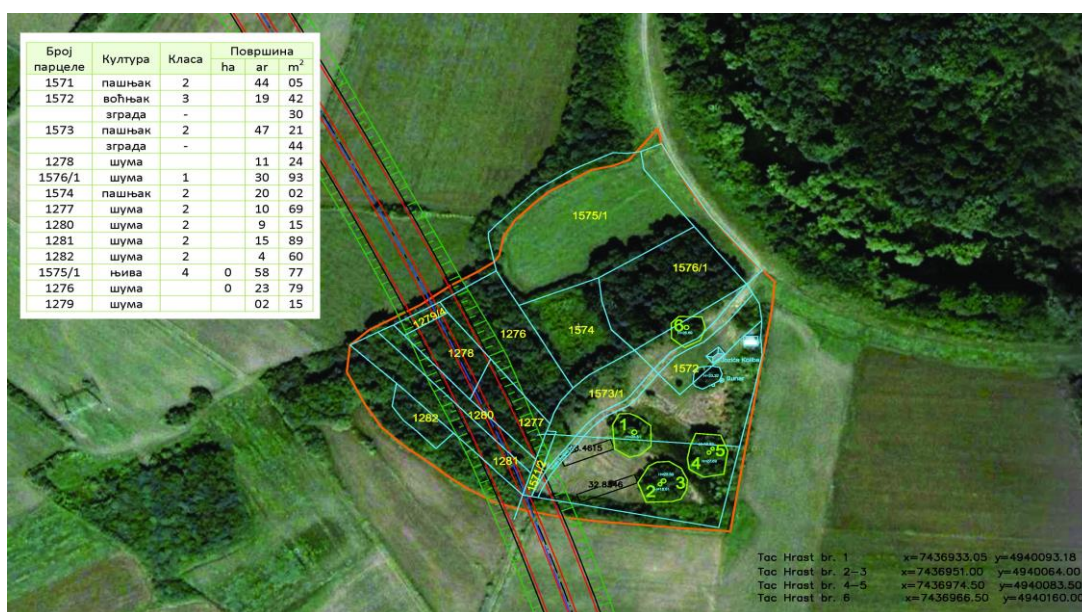
У административном погледу добро се налази у оквиру катастарске општине Велико Поље.

Надморска висина на заштићеном простору се креће у око од 78.20 m.n.v.

Положај споменика природе одређен је географским координатама по Gaus- Krigeru X- 4 940 200 I Y-7 436 860

Табела 1. Координате заштићених стабла

стабло	Y	X
заштићено стабло бр.1	7436938	4940086
заштићено стабло бр.2 и 3	7436951	4940064
заштићено стабло бр.4 и 5	7436972	4940083
заштићено стабло бр.6	7436967	4940160

1.3 Површина и границе природног добра

Заштићену површину чине шест појединачних стабала храста лужњака са хоризонталним пројекцијама крошњи које обухватају укупну површину од 16,49 ari.

Границу заштићеног природног добра чине пројекције крошњи 6 стабала храста лужњака распоређене на три катастарске парцеле 1571/1, 1572 и 1573/1 КО Велико Поље

Заштићена површина природног добра по катастарским парцелама износи :

На КП бр.1571/1 се налазе четири стабла (бр.2, бр.3, бр.4 и бр.5), чије пројекције крошњи покривају укупну површину од 9,80 ari

На КП бр.1572 налази се једно стабло (бр.6), чија пројекција крошње покрива површину од 2,54 ari.

На КП бр. 1573/1 налази се такође само једно стабло (бр.1), чија пројекција крошња обухвата површину од 4,15 ari

За „Групу стабала храста лужњака – Јозића колиба“ утврђен је режим заштите III степена

1.4 Власништво

Цео комплекс «Јозића колиба» се налази на територији МЗ Велико Поље, ГО Обреновац, у власништву града Београда као јавни облик својине.

1.5 Режим заштите заштићеног подручја „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“

Решењем о проглашењу Споменика природе „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“, утврђен је режим заштите III степена

2. Постојеће стање и основне карактеристике СП ”Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“

2.1 Геолошка подлога

Имајући у виду положај природног добра може се недвосмислено закључити да у геолошкој грађи терена преовлађују флувијалне творевине и то речне терасе и алувијалне равни.

Стварање речних тераса извршено је углавном за време плеистоцена када су реке носиле велике количине материјала који се стално нагомилавао у њиховим старим првобитним долинама. Транспортне снаге тако преоптерећених река биле су у стању да очисте њихова затрпана корита пошто је акумулација преовладала над ерозијом. Али са повећањем воде односно са оживљавањем ерозије за време топлх интергласијалних периода реке су поново продубљивале своја корита и стварале речне терасе.

Смењивањем гласијалних и интергласијалних доба односно понављањем процеса таложења и еродовања наноса дошло је до брзовања тераса у речним долинама Саве и Колубаре, које су различитој мери очуване. На делу једне од таквих тераса, односно на најмлађој тераси подигнут је Обреновац. После плеистоцена по најнижим деловима речних и поточних долина отпочело је стварање геолошки најмлађих творевина холоценских, алувијалних равни.

2.2 Земљиште

Формирање земљишта одвијало се под утицајем карактеристика алувијалних наноса и режима влажења плавним и подземним водама. Изградњом насипа трајно је спречено плављење овог терена. У новим условима изостаје даље наношење алувијалног материјала, као и присуства плавне воде, што је оставило последице на динамику и карактер еволуционо генетских процеса.

Основни супстрат на локалитету Јозића колиба је ливадска црница – семиглеј са процесом огајњачавања у доњим деловима А хоризонта где прелази у гајњачу. Овакво земљиште се овде образовало на алувијалним наносима и спада у хидроморфна земљишта, јер се образује под утицајем подземних вода.

Физичке и хемијске карактеристике ливадских црница зависе од геолошке подлоге која је овде заступљена искључиво седиментним стенама кенозојске старости. Ово је глиновито земљиште тешког механичког састава. Слабо је пропустљиво за воду ивеома слабо аерисано, али је и земљиште које је веома добро обезбеђено биљним асимилативима. Садржај хумуса је висок. Овакав садржај хумуса поред тешког текстурног састава утиче да је тотални капацитет адсорпције висок као што је висока сума адсорбованих базних катјона, па ова земљишта спадају у еутрична. Поред високог садржаја хумуса, висок је и садржај укупног азота. То обезбеђује узак C/N однос. Такав карактер органске материје није узрок застоју минерализацији органског азота и његовог превођења у минералне и биљкама приступачне облике. Земљиште је веома добро обезбеђено биљкама лако приступачним облицима калијума.

Физичка и хемијска својства земљишта

Ради утврђивања карактеристика земљишта истраживаног локалитета извршена је његова анализа 4 узорка земљишта и одређена физичка и хемијска својства супстрата

Табела 2. Физичка својства земљишта -механичка својства

Р.бр.узорка	Крупан песак	Ситан песак	прах	глина	Укупан песак	Укупна глина	Текстурна класа
%	%	%	%	%	%	%	
1	1,90	14,70	32,50	50,90	16,60	83,40	Глина
2	1,40	14,90	31,30	52,40	16,30	83,70	Глина
3	1,10	13,40	32,50	53,00	14,50	85,50	Глина
4	1,10	14,70	20,00	55,20	15,80	84,20	Глина

Табела 3. Хемијска својства земљишта

Р.бр. узорка	pH		Адсортивни комплекс					Укуп ни		C/N	Приступачни	
	H ₂ O	KCl	T	S	T-S	V	Y1				P ₂ O ₅	K ₂ O
			ekv.m.mol/100g			%	cm ³	%	%		Mg/100g	
1	5,55	4,81	62,09	41,68	20,41	67,12	31,41	8,54	0,77	6,45	24,03	65,65
2	5,49	4,67	58,58	39,05	19,53	66,67	30,04	7,05	0,63	6,51	17,31	41,41
3	5,50	4,64	51,55	34,68	16,86	67,28	25,94	5,10	0,55	5,34	17,79	35,62
4	5,67	4,68	51,06	37,74	13,31	73,92	20,48	3,93	0,54	4,21	7,99	21,27

Хемијска својства земљишта карактерише кисела реакција земљишног раствора. Због тешког текстурног састава земљишта, у којем доминира сорпционо најактивнија фракција глина, тотални капацитет адсорпције је веома висок. Поред тешког текстурног састава на овако висок тотални капацитет адсорпције утиче и велика количина хумуса. Поред високог тоталног капацитета адсорпције и сума адсорбованих базних катјона је висока код свих анализираних узорак. Према степену засићености адсорптивног комплекса базним катјонима испитивана земљишта спадају у еутрична.

Садржај хумуса је висок код свих узорак. Узорци означени са 1, 2 и 3 према садржају укупног хумуса репрезентују јако хумозна земљишта, а узорак 4 репрезентује доста хумозно земљиште. Поред високог садржаја хумуса, код сва четири испитивана профила, висок је у садржају укупног азота.

У земљишту које репрезентује узорак 1 садржај биљкама лако приступачних облика фосфора је у границама веома добре обезбеђености. Земљишта које репрезентују узорци 2 и 3 су средње обезбеђена, док је земљиште које репрезентује узорак 4 је слабо обезбеђено биљкама лако приступачним облицима фосфора. Сва четири испитивана локалитета су веома добро обезбеђена биљкама лако приступачним облицима калијума

2.3 Климатске карактеристике

Основне климатске карактеристике предела одликује умерено-континентална клима, коју карактеришу топла лета и хладне зиме, са израженим температурним екстремима због равничарских одлика терена. Често се налази под утицајем хладних ваздушних маса које преко северне и средње Европе лако продиру на југ због потпуне отворености према северу и северозападу и непостојања изразитијих орографских препрека. У оријентацији ваздушних струјања за овај део Србије долине Дрине и Колубаре имају веома битну улогу. Са северозапада долазе ваздушне масе обогаћене влагом.

Температура

Температура ваздуха је један од важнијих климатских фактора од којих зависи опстанак живог света у једном крају. За опстанак шумских врста потребне су извесне минималне количине топлоте без којих се прекидају физиолошке функције биљака. За живот биљака у току вегетације веома важну улогу има појава позних пролећних мразева и раних јесењих мразева.

Просечна годишња температура у овој области износи око 12,3 °С, лети око 21,9 °С, а зими око 2,1 °С, са максималним распоном који се креће од -28 °С до 40 °С.

У току зиме просечне дневне температуре ваздуха су око 0 °С, у пролеће око 11 °С, у лето око 20 °С и у јесен 12 °С

Средња месечна температура ваздуха:

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
0.1	1.5	6.1	12.2	17.1	20.5	22.8	21.8	18.4	12.7	7.5	1.9

Средње месечне температуре показују правилност у кретању са минимумом у јануару, а максимум у јулу.

Годишње колебање температуре је велико и достиже у екстремним случајевима 47,6°С.

У просеку ово подручје има 95 летњих дана (максимални број је 133).

Средњи број тропских дана је 31 (максимална температура ваздуха је 30 °C или изнад), а максимални 62, који се осим у летњим месецима, јављају и у априлу, мају и септембру месецу.

Мразних дана (минимална дневна температура ваздуха испод 0°C) у току године у просеку има око 80 и то највише у јануару, просечно 25. Ледених дана (максимална температура ваздуха је негативна) годишње у просеку има 24, а највише у јануару – просечно 10 дана.

Рани мразеви се јављају у новембру, а касни мразеви крајем марта, што не би требало да има негативне последице на вегетацију.

Падавине

На формирање вегетације Обреновачког забрана велики утицај је имала годишња количина падавина, посебно у вегетационом периоду.

Захваљујући отворености према северу и Панонској низији, осећају се утицаји континенталног плувиометријског режима. У зимском периоду, продори хладног ваздуха са севера условљавају осетан пад температуре ваздуха, док продори хладног ваздуха из области Карпата условљавају хладно, ветровито и суво време. Циклони који долазе из Ђеновског залива, који се крећу долином Саве и даље долином Дунава одлазе према Црном мору, условљавају максимум падавина крајем пролећа и почетком лета, док је секундарни максимум падавина крајем јесени.

У току године, количина падавина износи око 640 литара воде по квадратном метру, у сушним годинама око 440, а у кишним и до 940 литара по m². На основу метеоролошких података (1946-2019. год.), минимална количина падавина је у месецу марту 1,8 mm и септембру 1,0 mm, а максимална у мају 280,4 mm и јулу 262,5 mm.

Месечне количине падавина се крећу од 37 mm (у октобру) до 81 mm (у јуну). У летњем периоду се дешава да у једном дану падне знатно већа количина падавина, него у зимском периоду, или прелазним годишњим добима. Број дана са падавинама које се могу измерити (већом од 0,1 mm), током године је 124. Број кишних периода у којима киша пада најмање 10 дана узастопно је мали и износи 1-2 годишње. Насупрот томе, сушних периода (период када бар 10 дана за редом није било мерљиве количине падавина) у току године има 6-8, а највише у октобру и августу. У току године просечно има 27 дана са снегом и 35 дана са снежним покривачем.

Највећа количина падавина била је 2014. године у мају месецу 280,4 mm што је

проузроковало и велике поплаве општине Обреновца и околине. Највећа тродневна сума падавина регистрована је од 14. до 16. маја 2014. године. Према подацима Хидрометеоролошког завода Србије укупне 3-дневне падавине за период од 14.-16. Мај су у области Подринскоколубарског региона и Тамнаве превазишле 1000-годишње тродневне суме (Годишњи билтен за 2014. годину).

У том периоду вода у Великом Пољу се задржала више од два месеца.

Релативна влажност ваздуха

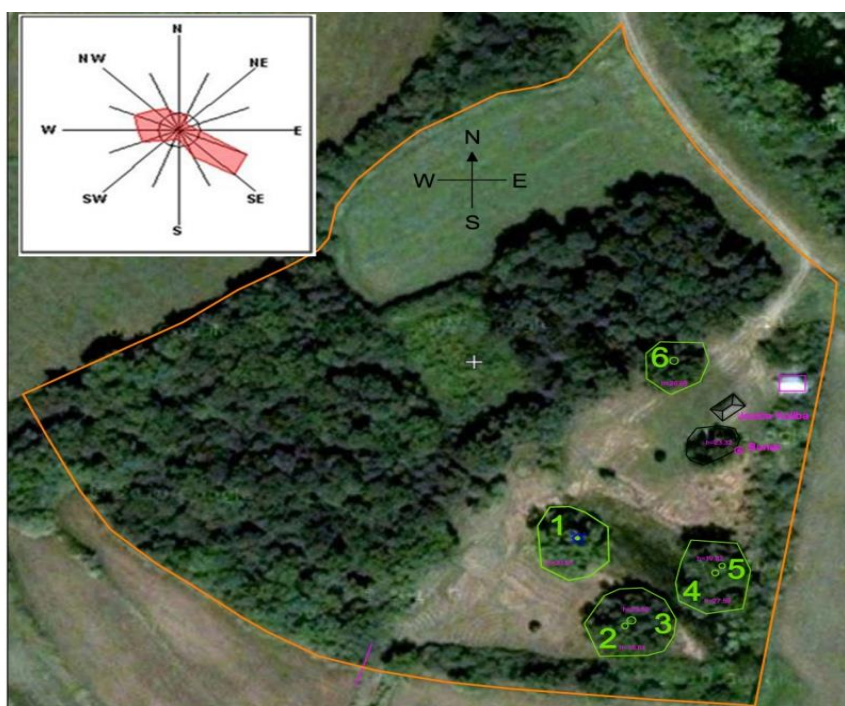
Релативна влажност ваздуха представља степен засићености ваздуха воденом паром. Средња дневна релативна влажност ваздуха у Обреновцу у просеку у току године износи 74 %. Годишњи ток релативне влажности ваздуха показује да је она

велика од новембра до фебруара (од 80-85 %), а у осталим месецима је доста мала (од 65-70 %) или средња (од 70-75 %).

Ветар

За општу карактеристику климе једног подручја од великог значаја су брзина, правац и учесталост појаве ветра, што се одражава на вегетацију као и на земљиште.

За Обреновац су карактеристична два ветра која се по правилу јављају у различито доба године. Кошава или југоисточни ветар углавном се јавља зими и у пролећним и јесењим месецима. Најчешће је сув и хладан, достиже брзину од 18-40 km/h, и обично дува са јаким ударима, који на махове могу достићи олујну брзину од 90-115 km/h. Годишњи број дана са јаким ветровима (јачине преко 6 бофора и више) у просеку износе 124 дана, са максимумом у марту и минимумом у августу. Западни и северозападни ветар претежно се јавља лети, по јачини је знатно слабији од кошаве, али такође доводи до исушивања земљишта.

Ружа ветрова на простору општине Обреновац и на локалитету споменика природе „Група стабала храста лужњака - Јозића колиба“

Сагледавајући укупне климатске услове средњу годишњу амплитуду 12°C, вегетациони период без мразних дана, годишња количина падавина од 640 mm, од чега око 56% у току вегетационог периода, облачност и остало може се закључити да су они повољни за развој шумске вегетације.

2.4. Вегетација

СП “ Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ представља остатке некадашњих широко распрострањених аутохтоних заједница лужњака и јасена у Србији (*Querceto-fraxinetum serbicum*). Старост ових стабала у просеку износи сада већ 210. година. Стабла поседују импозантне дендрометријске карактеристике, доминирају простором и целом комплексу Јозића колиба дају пејзажну атрактивност,

Заштићено природно добро чине шест стабала храста лужњака са својим хоризонталним пројекцијама крошњи.

Дендрометријске карактеристике заштићених стабала по последњем премеру стабала

Стабло број 1

Висина стабла износи 23,61m, пречник дебла 127 cm, пречник крошње 23m, заштићена површина износи 4,15 ari

Заштићено стабло бр.1

Стабло број 2

Висина стабла износи 18,61 m, пречник дебла 124 cm, пречник крошње 26m,

Стабло број 3

Висина стабла износи 24,88 m, пречник дебла 94 cm, пречник крошње 24 m
заштићена површина износи 4,90 ari

Заштићена стабла бр.2 и бр.3

Стабло број 4

Висина стабла износи 27,59 m, пречник дебла 147cm, пречник крошње

Стабло број 5

Висина стабла износи 19,82 m, пречник дебла 138 cm, пречник крошње 25 m
заштићена површина износи 4,90aгi

Заштићена стабла бр.4 и бр.5

Стабло број 6

Висина стабла износи 26,69 m, пречник дебла 122 cm, пречник крошње 18m,
заштићена површина износи 2,54 ага

Заштићено стабло бр.6

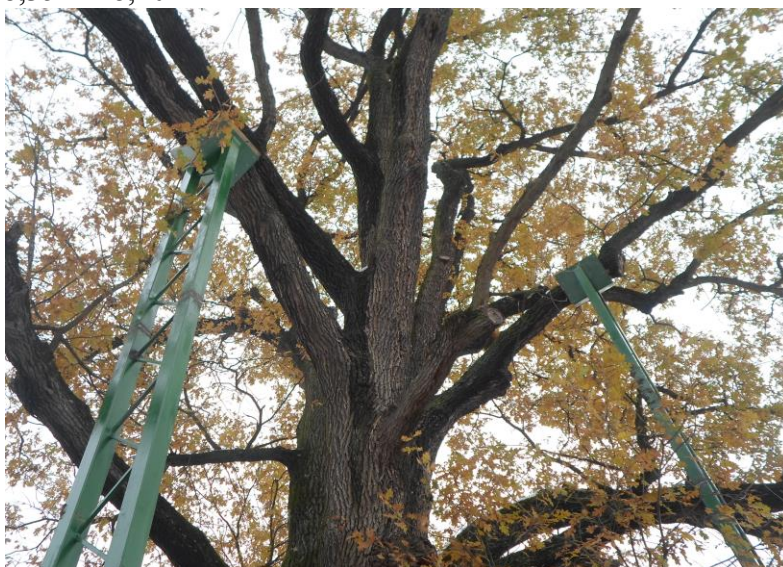
Стабло бр 1 је санирано методом дендрохирургије. Након извршеног детаљног прегледа здравственог стања овог стабла, уочена је шупљина у доњем делу дебла, констатовано је присуство патогена и штеточина који угрожавају опстанак целог дрвета. На основу урађеног је Елабората санације, по одобрењу Министарства надлежног за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде-Управе за заштиту биља, уз Сагласност надлежног министарства за коришћење хемијских препарата и услова добијених од стране Завода за заштиту природе Србије, извршена је санација дебла заштићеног стабла бр.1.

Извршена је санација трулежи у приданку стабла која је обухватила одстрањивање трулог дрвета и дрвета оштећеног инсектима, формирање шупљине, дезинфекцију зидова шупљине и премазивање зидова шупљине калемарским воском. Након тога се урађена естетска корекција дебла која подразумева затварање шупљине.

Ради ненарушавања естетских функција стабла и уклапања у целокупан простор, обрађен је спољни отвор тако да изгледа што природније, премазан је еко бојом која одговара боји коре стабла.

Имајући у виду еколошке факторе који су у овом тренутку задовољавајући, санарање заштићеног стабла бр 1 је помогло да се процес пропадања успори, и омогућило да ово стабло безбедно егзистира на локалитету.

Осим тога због стабилности стабла постављена су и три метална потпорна стуба висине 7м, 8,35м и 8,20м

Фотодокументација управљача- Потпорни стубови на заштићеном стаблу бр.1

Стабла бр. 2 и 3 се налазе на удаљености од 2m. Последица овако малог растојања је произвела редуковану крошњу код стабла бр.2 на додирној страни са стаблом бр.3 и његово кривљење. Обзиром да је стабло бр.2 нешто млађе од стабла бр. 3, стабло бр.3 је имало довољно времена и простора да правилно развије и формира крошњу.

Из разлога побољшања стабилности стабла бр. 2 извршено је повезивање ова два стабала на два места постављањем челичних еластичних сајли. Да не би дошло до оштећења гране металним везама, спојеви су осигурани заштитним слојем од полипропилена који је отпоран на атмосферске утицаје.

Фотодокументација управљача- постављање сајли на заштићена стабла бр.2 и бр.3.

Стабла број 4 и 5 су срасла са једне стране дебла, без обзира на чињеницу да се ради о стаблима семеног порекла. Ова појава је у шумарској пракси позната као „пољубац“

На заштићеним стаблима бр.4 и 5, која су иначе срасла у доњем делу, пре петнаестак година постављена је обична метална сајла, како би се превентивно деловало и спречило њихово раздвајање и цепање услед евентуалних елементарних непогода.

Обзиром да је ова сајла дотрајала извршена је њена замена. Уместо ове сајле постављена је еластична челична сајла.

Осим замене постојеће сајле, извршено је повезивање ова два стабла на још два места у циљу стабилизације и стабала и појединих примарних грана, по решењу датом у Елаборату заштите заштићених стабала (стабла 2,3,4,и 5), у ЗП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“.

Група стабала храста лужњака као типични представници своје врсте поседују права стабла, широке крошње са јаким, неправилним и коленасто савијеним гранама.

Лист је обрнуто јајасто дугуљаст, основа округласта, асиметрична са 5 – 8 пари неједнаких округластих режњева са широким урезима.

Жир сазрева крајем септембра, почетком октобра, купула покрива 1/3 до 1/2 жири.

Обилније рађа сваких 3-5 година

Анализа семена

Како би се одредио квалитет семена заштићених хрстова лужњака извршена је лабораторијска анализа прикупљених жирева и при томе су одређени основни параметри квалитета - клијавост, чистоћа и влага семена.

Резултати анализе квалитета испитиваног семена

Табела бр.4 Резултати анализе квалитета испитиваног семена

Семе сакупљено са заштићених стабала лужњака	Клијавост семена (%)	Чистоћа семена (%)	Влага семена (%)
1	66,00	83,03	16,63
2 и 3	54,00	87,01	17,30
4 и 5	52,00	96,25	17,44
6	84,00	97,70	18,56

Након извршених анализа закључено је да испитивано семе испуњава услове о квалитету прописане стандардом.

Стање остале вегетације на простору Јозића клибе¹

Током 2010. године вршена су истраживања стања вегетације на целом комплексу и извршен је попис свих биљних врста.

На локалитету Јозића колиба је забележена је укупно 41 дрвенаста и 77 зељастих врста.

Већина врста је добре виталности чак њих 27, док је врло добре виталности четири врсте *Fraxinus angustifolia.*, *Juglans nigra*, *Ruscus aculeatus* и *Tecoma radicans*. Од њих су две врсте унешене, а две су аутохтоне. Посебно је важно истаћи да је врста *Ruscus aculeatus*, која је законом заштићена у врло добром стању. Јавља се на целој површини шуме која се налази у средишњем делу комплекса.

Што се тиче зељастих биљака, њихов број је заиста велики. Описано је 75 врста зељастих биљака што указује на богатство биодиверзитета овог подручја.

Одређен број врста је унешен, али је највећи број аутохтон за подручје локалитета Јозића колибе.

Зељасте врсте су углавном врло добре виталности. Врсте које се налазе у шуми су на неки начин заштићене од антропогеног утицаја, док су врсте које се налазе на ливади изложене виšekратном кошењу током вегетационог периода. Неким врстама то погодује, јер се на тај начин шире, а и редовно кошење погодује њиховом бокорењу. Врло је важно да се кошење врши селективно како би се појединим врстама омогућило да заврше цео животни циклус.

Thymus serpyllum (мајчина душица)

Arum maculatum (змијино грожђе)

Gagea lutea (жута витлејемска звезда)

Ruscus aculeatus (кострика)

Clematis integriflora (плава павит)

Allium ursinum (сремуш)

Прилог бр.1 Систематски списак биљних врста забележених на локалитету Јозића колиба

2.5.Стање фауне на простору Јозића клибе²

Током 2020.године у оквиру Пројекта „Утврђивање присутности и бројности ноћних лептира на ширем подручју Забрана“, организован је и један одлазак на подручје СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ како би се одрадила почетна процена фауне ноћних лептира на овом локалитету.

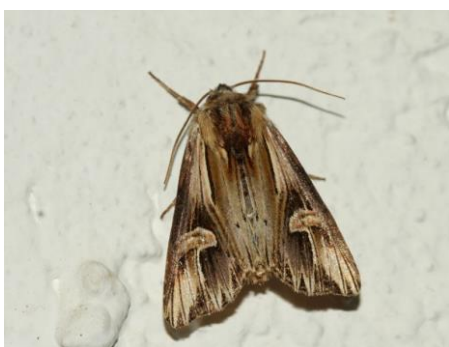
Ноћни терен је обављен 26.08.2020.године, а уз помоћ живине сијалице је вршен попис ноћних лептира. Том приликом, за само једну ноћ забележено је 77 врста, од којих 7 врста није забележен на другим стационачним тачкама.

Током истраживања је забележено 77 врста ноћних лептира а најбројније су фамилије Noctuidae (19), Geometridae (11), Crambidae (10) и Tortricidae (7), Pyralidae (10)

Од укупног броја 7 врста 7 врста није забележен на другим стационачним тачкама. (*Altenia scriptella*, *Pterophorus pentadactyla*, *Cydia splendana*, *Elegia fallax*, *Trachonitis cristella*, *Abrostola triplasia*, *Actinotia polyodon*).

Истраживачка ноћ на локалитету Јозића колиба

Actinotia polyodon

Pterophorus pentadactyla

Abrostola triplosi

Прилог бр.2 Систематски списак ноћних лептира забележених на локалитету Јозића колиба

Током 2024.године смо приметили да су се уз локалитет Јозића колибе у приобаљу Колубаре населили даброви и то на потесу од Јозића колибе па још неких 500м узводно ка Дражевцу.

Карактеристична оглодана стабла сведоче о повратку овог сисара у наше пределе.

Дабра је строго забрањено држати или убијати, као и угрожавати подручја његовог размножавања, одмарања или уништавати његово станиште.

Заједно са планинарским друштвом „Железничар“ маркирали смо стазу и симболично је назвали „Долина даброва“

Дабар се вратио, а на нама је да му помогнемо да ту и остане!

Фотодокументација управљача- трагови присуства дабра уприобаљу Колубаре, март 2025.г.

2.6. Створене особености заштићеног подручја – предеоне одлике

Локалитет Јозића Колиба представља поред заштићеног подручја и историјски локалитет, идеалан спој где се могу упознати како природне тако историјске карактеристике општине Обреновац

Смештен на левој обали реке Колубаре, 6,5 км узводно од колубарског моста.

Представља једну од најпознатијих зелених оаза Обреновца и прво заштићено природно добро на територији ГО Обреновац.

Локалитет Јозића колиба обухвата површину од 2 ha и организован је као излетиште града. На локацији се налазе 6 појединачних стабала храста лужњака која са својим хоризонталним пројекцијама крошњи чине СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“. Старост стабала износи у просеку 210.година.

Ова времешна стабла храстова доминирају простором и целом простору дају пејзажну атрактивност.

На локалитету, између заштићених стабала бр.2 и бр.3 се налази Споменик оснивању Партизанског одреда у спомен 04.јула 1941.године, када су на овом месту основане прве две чете које су касније прерасле у Посавски партизански одред. Споменик је постављен на месту самог историјског догађаја који интегрисан у пејзаж и заштиту стабала.

Фотодокументација управљача – посета историјско - еколошком локалитету Јозића колиба

На локалитету се налази још једно стабло храста лужњака које није заштићено, али због своје специфичности и препознатљивости, представља један вид атракције.

За њега је везана легенда да баш у њему живе старословенски богови, Перун, бог неба и грома који живи у крошњи храста, и Велес бог подземља који живи у корену овог стабла. Ова два бога су у сталном сукобу и конфронтацији, када бог Велес хоће да изађе из подземног у спољни свет, бог Перун га гађа муњама и громовима и тако га враћа у његов свет.

Чињеница је да је у ово стабло два пута ударао гром и да је два пута горело, али је иако шупље и даље живо, плодно и егзистира на локалитету.

У циљу презентовања вредности ЗП, испред сваког појединачног заштићеног стабла су постављене информативне табле на којима су приказане фотографије, дендрометријске карактеристике заштићених стабала и краћи текст.

На улазу у локалитет је постављена велика информативна табла са основним подацима о заштићеном природном добру и јасно дефинисаним мерама забране и правилима понашања посетиоца.

На располагању су и елементи урбаног мобилијара (клупе, столови, надстрешнице), као и је летња- еко учионица. Овај простор је резервисан за едукацију различитих старосних група (настава у природи, еколошке радионице, летње школе и сл.), као и за потребе презентације и популаризације заштићеног подручја.

Фотодокументација управљача- стручна радионица

Како би се употпунио квалитет боравка на овом простору постављена је и надстрешница са хлебном фуруном намењена посетиоцима и излетницима. Овај простор користе планинари, извиђачи, долазећи најчешће пешице и који овде овде бораве и више

дана и ту припремају храну. Вишенаменска фуруна која служи не само за печење хлеба, већ и меса, неопходна је, јер само на том месту може да се ложи ватра за припрему хране.

Фотодокументација управљача- Извиђачи у Јозића колиби

У циљу уређења заштићеног природног добра „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ на простору Јозића колибе је извршено постављање рефлектора. Рефлектори се пале аутоматски у време када се пали и улична расвета, сијају целу ноћ и гасе се у јутарњим часовима, тако да ће од сада ово излетиште може да се посећује и у вечерњим часовима.

Поред безбедоносне улоге ови рефлектори имају и декоративну функцију, јер ова стара стабла импозантних дендрометријских карактеристика изузетно атрактивно делују у оваквом амбијенту

Локалитет Јозића колиба је ограђен из разлога безбедности и заштите ЗП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“, односно ради спречавања уласка и проласка моторних возила у локалитет Јозића колибе. Због амбијенталне целине, ограда је израђена од хрстове грађе. Саставни део оgrade је велика капија, ширине 4м за пролазак механизације за одржавање ЗП и једна мала улазна капија ширине 1м.

Фотодокументација управљача- улаз у локалитет

Како би се плански и дугорочно уредио простор локалитета Јозића колибе за потребе рекреације, едукације и управљачких активности, управљач је урадио Пројекат уређења **простора за ширу зону заштите ЗП** „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ у којем су дефинисне просторне целине за потребе рекреације и туризма, образовног и научног рада и планских активности и то:

- зона око колибе и бунара у амбијенталном стилу
- прелаз од природног материјала преко средишњег дела локалитета који је већи део године под водом, ограђивање локалитета,
- зона око надстрешнице са хлебном фуруном
- уређење стаза у шуми
- уређење ливаде која припада комплексу за спортске активности
- простор где се налази летња учионица као едукативну зону
- постављање баријере за заштиту од саобраћајне буке на страни до аутопута

На жалост због недостатка финансијских средстава, пројекат није реализован.

За потребе презентације заштићених подручја управљач је набавио једно туристичко пловило –катамаран за 12 особа. За сада је посетиоцима омогућено крстарење Савом до Перила и око Баричке аде.

У плану је да се у наредном периоду воденим путем повежу три заштићена подручја: “Обреновачки Забран“, „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ и „Бојчинска шума“, тако да ће посетиоцима бити омогућено крстарење Савом и Колубаром, упознавање са приобаљем, биодиверзитетом, едукација о важности екологије и животне средине.

.

2. ОЦЕНА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ СП “ГРУПА СТАБАЛА ХРАСТА ЛУЖЊАКА КОД ЈОЗИЋА КОЛИБЕ”

Преглед постојећег стања квалитета ваздуха

2.1. Извори загађења

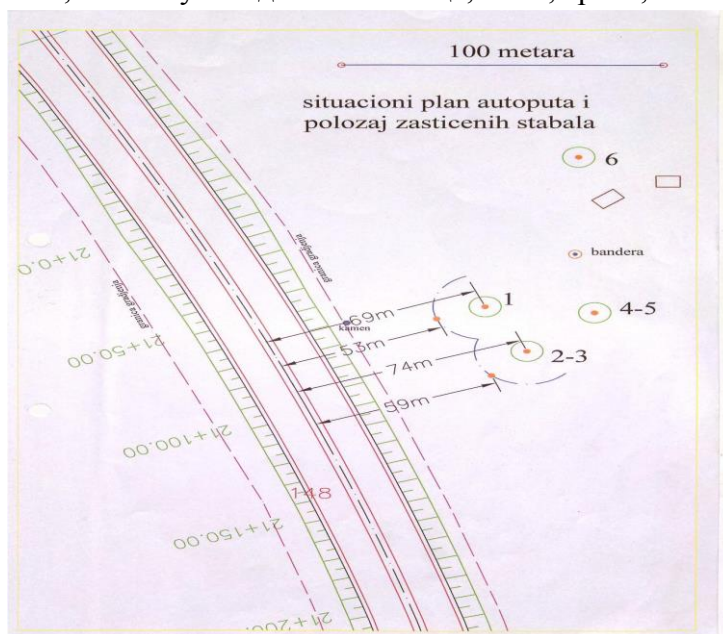
ГО Обреновац је у погледу стања животне средине изузетно угрожено подручје.

Највећи загађивачи општине су енергетски комплекс термоелектрана (ТЕНТ А и Б), МЕИ ТА Енгоре d.o.o. компанија, војна и хемијска индустрија Прва Искра – Наменска а.д., (која је делимично у функцији са постројењима базне и прерађивачке хемијске индустрије и машиноградње), Фабрика протеина и уља “Банком група”, затим саобраћај - транзитна саобраћајница М-22.1, ауто пут Милош Велики, који је од ЗП удаљен свега 50м, чврсти и течни отпад, индивидуална ложишта и природни загађивачи.

Негативан утицај наведених загађивача, огледа се пре свега кроз загађење ваздуха, вода и земљишта. Такође, треба узети у обзир и природне загађиваче, алергене биљке- корове, пре свега амброзију, које, осим емитовања алергеног полена, заузимају све више површина.

Када је саобраћај у питању, осим регионалног пута Обреновац- Ваљево, који се налази пар км од ЗП, од 2019.године, завршен је и аутопут „Милош Велики“, који пролази кроз обреновачку општину и 50 м је удаљен од ЗП, што додатно утиче на повећање концентрације већине мерених полутаната.

Највећи број прекорачења ГВИ имали су следећи полутанти: бензо(а)пирен, олово, хром и манган, затим суспендоване честице, никл, арсен, бензол и азот диоксид.

Извод из Извештаја о потенцијалним негативним утицајима изградње аутопута на ЗП (км21+000 до км21+100)- (Јавно предузеће Путеви Србије, 2008.година

Растојања заштићених стабала од осе аутопута износи:

- за стабло 1 око 69м, док се пројекције крошње у делу који је окренут ка ауто путу налази на 53м.

- за стабло 2 и 3 око 74м, док се пројекција крошњи у делу који је окренут ка ауто путу налази на 59м
- за стабла 4 и 5 око 100м
- за стабло 6 око 125 м

Чињеница је да је изградњом аутопута вредност споменик природе нарушена и пејзажно и визуелно.

Аерофото снимак- положај аутопута у односу на локалитет „Јозића колиба“

У дужини од око 50 м, не постоји никаква баријера (природна или вештачка), тако да је утицај издувних гасова и буке који потичу од саобраћаја је изузетно велики.

Пре изградње аутопута, Градски завод за јавно здравље је вршио мерења буке на више локација у ГО Обреновац, а једна од тачака, односно једно мерно место је било и заштићено природно добро “Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“. Из Извештаја се види да је ниво буке био далеко испод граничних вредности, како у току дана, тако и у току ноћи.

Brzina vetra (m/s)	Atmosferski pritisak (mBar)	Relativ na vlažno st (%)	Temperatura vazduha (°C)	Oblačnost	Pravac vetra	GPS koordinate
0.1	1011.6	50.0	20.0	vedro	J	N44°26'10 " E20°12'03 "

REZULTATI MERENJA			
Merodavni nivo [dBA]			Granična vrednost [dBA]
Lday13.11	Levening13.11	Lnight13.11	Dan, Veče : 50dB [A] Noć : 40dB [A]
29.2	27.0	29.3	
Lden= 35.3			

Извод из Извештаја о маршутном мерењу нивоа буке на територији ГО Обреновац, ГЗЗЈЗ Београд (пре отварања аутопута)

Међутим, ситуација је данас промењена, слободно се може рећи да у појединим деловима дана када је саобраћај најинтензивнији, бука је изузетно велика, да просто омета разговор и чини врло непријатним боравак у овом излетишту.

2.2. Преглед постојећег стања квалитета вода

Кроз ово подручје протиче река Колубара, која има карактеристике бујичног речног тока, што представља опасност у пролећном периоду због честих изливања. У периодима ниског водостаја, подземна вода отиче у корита река и тиме се губи део изворишних капацитета за водоснабдевање. Ови подаци су од изузетног значаја у контексту потенцијалног загађења подземних вода, односно њихове заштите и заштите животне средине уопште. Због високог нивоа подземних вода, на територији општине Обреновац, направљен је разгранат систем канала за одводњавање. Са аспекта заштите животне средине, врло је интересантан утицај каналске мреже, јер канали, као и тзв. мртваје (напуштена речна корита) и језера, трпе највеће загађење (још увек није урађен катастар загађивача). И реке и канали и мртваје оптерећени су великом количином комуналног отпада, те свуда где вода не отиче или споро отиче, прети опасност од еутрофикације. На целој територији обреновачке општине фекалне воде се упуштају у водотоке без икаквог предходног третмана, било да се ради о крупним изливима као што је главни фекални колектор, или о отпадним водама са фарми и малих сеоских (пољопривредних) газдинстава.

2.2.1. Праћење стања површинских вода и седимента у каналима на територији градске општине Обреновац

Мониторинг квалитета воде неопходан је у циљу превентиве и заштите животне средине и организован је у складу са Уредбама о утврђивању годишњег програма мониторинга статуса вода. Обреновац нема катастар загађивача површинских вода, али њихов квалитет контролише Агенија за заштиту животне средине, Градски Завод за јавно здравље Београд, ЈП Србијаводе и на локалном нивоу Јавно предузеће за заштиту и унапређење животне средине на територији ГО Обреновац. С обзиром да је Обреновац испресецан мноштвом канала, које се углавном уливају у Колубару, акценат испитивања параметара загађења, дат је управо на каналску мрежу.

Узимајући све факторе у обзир, каналска мрежа представља идеално место за појаву еутрофикације. Ова појава за последицу има велики прираст биомасе, а касније и њено труљење које прати низ пропратних појава неповољних по квалитет воде у

каналима. Крајњи резултат је појава замућења, прираст биомасе, повећана потрошња кисеоника и појава токсичних супстанци у редукованом облику које и даље погоршавају квалитет, као нпр. амонијак и тако до потпуног гушења живог света канала и стварања вода лошег квалитета. За очување квалитета воде канала, намеће се закључак о неопходности пречишћавања канализационих отпадних вода, нарочито када се има у виду да су процеси који доприносе деградацији квалитета воде великим делом директна последица антропогених утицаја. Одступања од доброг еколошког статуса (умереног еколошког потенцијала) и хемијског статуса условљена су различитим антропогеним притисцима, од којих су, према подацима, доминантне комуналне отпадне воде и индустрије, фарме, рудници, депоније, а од расутих извора највећи утицај има пољопривреда. У периоду од 2016 године до 2024. године, рађена само једном анализа воде у бунару, који се налази у оквиру ЗП и том приликом, установљен је повећан садржај амонијум јона (NH_4), као и повећане количине Mn и Fe .

2.3 Преглед постојећег стања квалитета земљишта

Земљиште представља један од најважнијих природних ресурса, сложен биохемијски комплекс органских и минералних једињења, непроцењиво добро читавог човечанства.

Споро се образује, а процесима деградације брзо уништава. Земљиште се због тога, мора сматрати ограниченим, критичним, стратешким и практично, необновљивим ресурсом. Разумевање квалитета земљишта подразумева процењивање и управљање земљиштем, тако да се његове функције одржавају у оптимуму и без, евентуалне, деградације коришћењем у будућности.

Подручје општине Обреновац налази се у административном подручју града Београда и простире се на 40.993ha. Климатске и орографске карактеристике погодују пољопривредној производњи, у којој је пољопривредно земљиште основни ресурс. Пољопривредно земљиште заузима највећи део територије општине, а индустрија је сконцентрисана уз реку Саву. Положај депонија пепела на простору општине Обреновац (лоциране у њеном западном и северозападном делу) је такав, да ветрови из западног и северозападног квадранта директно угрожавају градско језгро и велики део територије општине. ТЕНТ и депоније пепела имају значајан утицај на квалитет земљишта на територији општине Обреновац. Из димњака се свакодневно емитују тоне пепела који ношен ветром загађује и земљиште. Поред пепела, на квалитет земљишта са аспекта заштите животне средине, највећи утицај има човек. То се пре свега односи на неконтролисану употребу пестицида и минералних ђубрива, као и на несавесно одлагање разног отпада. ЗП је окружено пољопривредним површина. То су уситњене индивидуалне пољопривредне површине на којима се гаје различите пољопривредне културе. Иако, нису рађене анализе земљишта на остатке пестицида у земљишту, претпоставка да се може очекивати потенцијално загађење услед нестручног коришћења заштитних средстава- пестицида и употребе вештачких ђубрива.

Након изградње насипа на десној обали Саве (80-тих година 20. века), дуж северне границе општине Обреновац, дошло је до велике катастрофалне поплаве у мају 2014 године, када је поплављено 60 % територије општине Обреновац, која се јавила услед изливања Колубаре као и канала. Осим огромне материјалне штете, дошло је на великом броју локација до дугог задржавања воде, што је довело до промене структуре земљишта, што је и доказано анализама које су рађене након поплава. Приликом истраживања утврдило се да је дошло до промене структуре земљишта тј. њеног механичког састава. Удео глине у механичком саставу је много већи на рачун крупнијих

фракција земљишта. Такође, услед поплава присутни су и други облици оштећења земљишта како физички уочљиви одмах након поплава тако и хемијски контаминацијом евентуалних штетних и опасним материјама у неким случајевима.

Стање земљишта након поплава

Услед поплава присутни су и други облици оштећења земљишта како физички уочљиви одмах након поплава, тако и хемијски, контаминацијом евентуалних штетних и опасним материјама у неким случајевима. У земљиштима засићеним водом дужи временски период, долази до промена пре свега биолошких особина (састава и активност микробиолошких заједница) и хемијског статуса хранљивих материја пре свега, фосфора.

У току 2016 , године рађена је анализа непољопривредног земљишта на 12 локација. Параметри који су испитивани су следећи: Основна хемијска својства: садржај влаге, рН, губитак жарењем (садржај органске материје), садржај глине.

Тешки метали (жива, олово, кадмијум, арсен,цинк, никл, хром), индекс угљоводоница (C10-C40), полициклични ароматични угљоводоници и полихлоровани бифенили.Сви оцењивани параметри у испитиваним узорцима земљишта су испод ремедијационих вредности опасних и штетних материја, односно испод вредности које указују да су основне функције земљишта угрожене или озбиљно нарушене по основу хемијског загађења .

У току 2017. и 2018 године рађена је анализа пољопривредног земљишта на 12 локација. Параметри који су испитивани су следећи садржај влаге, рН - губитак жарењем (садржај органске материје), садржај глине, тешки метали; As, Pb, Cd i Hg, укупни угљоводоници, полициклични ароматични угљоводоници и полихлоровани бифенили (PVB) .На основу резултата, садржај органских једињења је на 4 локације прелазео граничне вредности прописане Уредбом, As је у 2 узорка прелазео граничну вредност, Cd у 6 узорака, Hg у једном узорку и Pb такође у једном. Без обзира на прекорачење граничне вредности, ни у једном узорку нису прекорачене ремедијационе вредности, које би указивале на значајну контаминацију земљишта и захтевале ремедијацију. У оквиру ових анализа , узет је један узорак у Великом Пољу , у близини ЗП . Након анализе, утвршено је да су сви испитивани параметри , испод граничних вредности.

Обзиром да је дошло до промена у животној средини (земљиште, вода, ваздух), неопходно је израдити Програм мониторинга параметара квалитета животне средине. Мониторинг би обухватао праћење стања земљишта, ваздуха (загађујућих материја и нивоа буке) и подземних вода.

3. ПРЕГЛЕД АКТИВНОСТИ, ДЕЛАТНОСТИ И ПРОЦЕСА КОЈИ ПРЕДСТАВЉАЈУ ФАКТОРЕ УГРОЖАВАЊА СП “ГРУПА СТАБАЛА ХРАСТА ЛУЖЊАКА КОД ЈОЗИЋА КОЛИБЕ”

С обзиром да се споменик природе налази у оквиру комплекса Јозића колибе који обухвата површину од 2 ha, и организован је тако да буде излетиште града фактори угрожавања СП “Група стабала храста лужњака код Јозића колибе” могу бити антропогеног или природног порекла.

Активности, делатности и процеси који могу представљати факторе угрожавања СП “Група стабала храста лужњака – Јозића колиба”:

Корисници простора Јозића колибе и посетиоци СП “Група стабала храста лужњака – Јозића колиба” могу бити фактор угрожавања ако не поштују прописани режим заштите и мере забране дефинисане решењем о стављању под заштиту природног добра.

Такође и природни фактори могу знатно угрозити природне вредности уколико се јављају у великом обиму

Ризици угрожавања споменика природе

- не поступање у складу са мерама забране утврђене Решењем о стављању под заштиту природног добра
- не поступање у складу са одредбама Правилника о унутрашњем и чуварској служби СП “Група стабала храста лужњака код Јозића колибе”
- не поступање у складу са прибављеним условима Завода за заштиту природе Србије за извођење радова на изградњи аутопута „Београд- јужни Јадран“ у зони споменика природе
- не успостављање система сталног мониторинга свих параметара квалитета животне средине на простору Јозића колибе
- друге активности и процеси који се спроводе супротно принципима заштите и одрживог развоја природног добра

Изградња објеката (викендица и угоститељских објеката)

У оквиру комплекса постоје неколико објеката саграђених пре доношења Решења о заштити. Објекат Јозића колиба је површине 35 м2 који користи управљач за своје потребе и потребе чуварске службе и помоћни објекат- надстрешница са хлебном фуруном коју користе излетници и посетиоци. На парцели КП 1576/1 која припада комплексу постоје и три зидана пољска тоалета.

Такође постоји и зидани бунар са техничком водом. Примера било које врсте грађевинских радова, раскопавања и сл. од доношења Решења није било, а спречавање овакве праксе је приоритетни задатак управљача.

Комунални отпад

Комплекс Јозића колиба као омиљено излетиште Обреновчана привлачи велики број посетилаца што је нарочито изражено у току летњих месеци.

Са излетницима и посетиоцима долази и одређена количина отпада коју редовно сакупљају радници запослени у ЈП ЗЖС Обреновац. Обзиром на на овој локацији нема организованог одвожења комуналног отпада, то се он мора и одвозити до градске депоније.

У самом заштићеном подручју као и у ближој околини локалитета нема мини депонија баш из разлога што се отпад редовно сакупља и одвози.

Шумски пожари

Опасност од пожара прети од излетника који распаљују роштиље, нарочито током првомајских празника и викендом када посећују ово заштићено подручје. Мада до сада није уочено да се ватра пали у непосредној близини стабала, већ само на чистинама поред гарнитура за седење.

У оквиру комплекса постоји надстрешница са хлебном фуруном у оквиру које се налази и простор за ложење роштиља, ипак овај простор не задовољава потребе када је присутно више излетника. Овај потенцијални проблем би могао бити решен постављањем допунских ложишта.

Са друге стране како је локалитет Јозића колибе окружен пољопривредним земљиштем врло често се дешава да власници њива након убирања летине пале стрњику. У више наврата је долазило до тога да се паљење стрњике отргло контроли и да је дошло до неконтролисаног ширења пожара, који је долазио тик до парцела која припадају локалитету Јозића колибе. Пожар је једном захватио и део шуме која припада локалитету, међутим брзом интервенцијом ватрогасаца уз помоћ чувара и запослених у ЈП ЗЖС, пожар је локализован и угашен. До сада се пожар никад није захватио заштићено подручје.

Ватрогасна станица се налази на удаљености од 12 км од заштићеног подручја.

Фотодокументација управљача-пожар који је захватио катастарске парцеле бр 1276 и 1574 које припадају локалитету Јозића колиба

Активности излетника

Попут уласка моторним возилом на зелене површине тик до гарнитура за седење, остављање отпадака за собом, пуштање гласне музике говори о томе да ово подручје не посећују само љубитељи природе.

Нарочито су активности биле изражене у току ноћи и у току летњих месеци. Проблем је делимично решен ангажовањем ноћног чувара путем набавке. Ноћни чувар је ангажован у периоду мај-септембар 7 дана у недељи у периоду од 22 -06 часова. Проблем који се односи на улазак моторних возила је делимично решен ограђивањем комплекса.

Природне- елементарне непогоде

Природне непогоде су појаве на које управљач нема пресудног утицаја, тако да једино што може да се учини је да се последице таквих непогода у што краћем времену санирају.

Оно што је битно истаћи је и стална контрола заштићених стабала и подмлатка, благовремено уклањање преломљених грана као и редовно периодично уклањање сувих грана са стабала, како би се избегле евентуалне штетне последице.

Као потенцијалне опасност по заштићено подручје и читав локалитет су:

1.Поплаве:

Сама чињеница да се локалитет Јозића колибе налази у близини реке Колубаре непосредно уз одбрамбени Колубарски насип указује на опасност од поплаве.

Близна реке Колубаре и канала Чиковац који се путем испуста улива у Колубару, представљају потенцијалну опасност из разлога честог изливања из корита, што је нарочито био случај 2014.године када је дошло до катастрофалне поплаве целе општине, а самом заштићеном природном добру није могло да се приђе више од два месеца после поплаве. Ова катастрофа је условила и приврени прекид рада чуварске службе.

2015.година такође је била критична. Због високог водостаја Колубаре дошло је до подизања нивоа подземних вода и до пуњења ретензионог канала Чиковац. Читава површина локалитета је била под водом, међутим срећом катастрофа из 2014.године је избегнута.

2.Снежне мећаве, наноси и поледице:

Могу услед оптерећености грана снегом и ледом изазвати снеголеме, а на подмлатку и снегоизвале, могу изазвати оштећења у виду мразопуцина на стаблима а, услед пада грана или стабала може доћи и до оштећења објеката, возила или других стабала која се налазе у непосредној близини.

3.Олујни ветрови:

Заштићена стабла имају изузетно широке и гранате крошње па су самим тим и осетљивија, на ову природну појаву, а као последица деловања ветра могу се јавити ветроломи, на млађим стаблима- подмлатку могу изазавати и прелом дебла.

4.Град:

Може изазавати механичка оштећења на дрвенастој вегетацији, кидање лишћа и мањих грана, кидање репродуктивних органа, кидање незрелих плодова, преломе грана.

5.Суша:

може довести до губитка асимилационих органа, физиолошко слабљење биљака, а затим потенцијална опасност од појаве штеточина (штетни инсекти и биљне болести), смањен прираст, превремено опадње плодова, у екстремним условима може доћи и до сушења биљака

Као последице деловања природних непогода може доћи до:

- продирања влаге и штетних организама унутар стабла и појаве и развоја трулежи стабла;
- смањења прираста, смањења или чак изостанка плодоношења ;
- појаве биљних болести, физиолошког слабљења стабала, појаве штетних инсеката у нетолерантној бројности;
- дугогодишњег губљења естетских функција и нарушавања декоративних особина и пејзажне атрактивности стабала;

- у екстремним условима и до сушења биљака;
- оштећења на објектима и урбаном мобилијару који се налази на локалитету.

Примена редовних мера неге и одржавања, благовремено санирање трулежи стабала, водених цепова, инсекатских оштећења, примена хемијских мера против болести и штеточина, постављање подупирача који ће побољшати стабилност грана и самих стабала и сл. су мере којима се утицај наведених природних непогода своди на најмањи ризик

Уколико ипак дође до штета насталих као последица дејства неке од наведених елементарних непогода, управљач ће хитно реаговати и у најкраћем року извршити санирање насталих штета на стаблима и објектима.

Биотички фактори

Стална претња стаблима су потенцијални биотички фактори угрожавања у виду узрочника болести и штеточина.

На испитиваним стаблима храста лужњака на локалитету Јозића колиба констатовано је 20 врста инсеката и 11 врста патогених гљива, као и једна полупаразитска цветница.

Констатоване штетне врсте инсеката и гљива представљају потенцијалну опасност по стабла јер у појединим годинама може доћи до прекорачења толерантне бројности. Само перманентно праћење присуства и бројности (заступљености) штетних организама ствара предуслове за правовремено деловање и примену ефикасних мера заштите.

Неке врсте инсеката и гљива су веома опасне по стабла храста лужњака. Стога је неопходно стално праћење динамике њихових популација и у случају да дође до повећане бројности неке од њих, неопходно је примењивати мере директног сузбијања.

Констатоване фитопатогене гљиве: *Microsphaera alphitoides*, *Apiognomonia errabunda*, *Capnodium quercinum*, *Armillariella mellea*, *Fistulina hepatica*, *Ganoderma adspersum*, *Laetiporus sulphureus*, *Stereum hirsutum*

Констатовани штетни инсекти:

на плодовима: *Andricus quercuscalicis*, *Andricus collari*, *Curculio glandium*, *Cydia splendana*, *Curculio glandium* је најопаснија штеточина храстовог жира. Има склоност ка пренамножењу и у појединим годинама може да доведе и до 100% губитка уroda.

на листовима и гранама: *Neuroterus quercusbaccarum*, *Parthenolecanium rufulum* – храстов лажни штитац, *Asterodiaspis variolosa*, *Archips xylosteana* – шарени храстов савијач, *Ancylis mitterbacheriana*, *Corytucha arcuata*.

Ancylis mitterbacheriana је врста која повремено се повремено јавља у већој бројности. Интересантно је да је ова врста више корисна него штетна. Штете су минорне, а гусенице служе као међудумаћини бројним паразитоидима, који на њима презимљавају и на пролеће паразитирају гусенице дефолијатора, напр. зеленог храстовог савијача. Због свега тога, против ове врсте не би требало примњивати мере сузбијања.

Corytucha arcuata -храстова мрежаста стеница у Србији је констатована први пут 2013. године. На локалитету Јозића колиба уочена је 2018.године. И имага и ларве причињавају штету сисањем сока из лисног ткива. Развија више генерација у току године. Последице оштећења на стаблима се посебно јасно уочавају током августа и

септембра, када је сво лишће на нападнутим храстовим стаблима промени боју и тиме је умањен или прекинут процес фотосинтезе.

На листу храста храстова стеница/*Corytucha arcuata*/ и гале осе шишаруше /*Cynips quercifolii*/

на стаблу и гранама: *Cerambyx cerdo* – велика храстова стрижибуба, *Clytus arietis*, *Coroebus bifasciatus* – храстов прстеничар

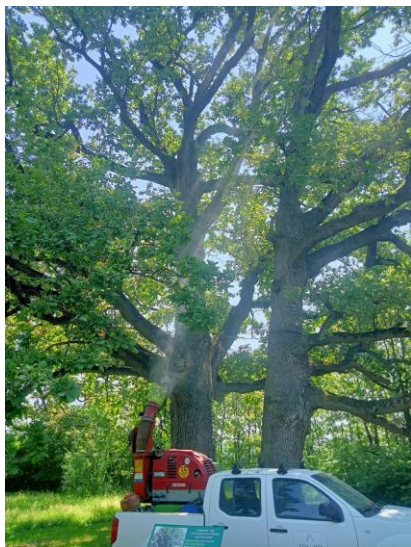
Од 1996.године *Cerambyx cerdo* се налази на листи угрожених врста.

Од осталих штетних организама присутна је жута имела : *Loranthus europaeus*

Најважније штете које имела проузрокују су физиолошко слабљење, смањење прираста

У борби против штетних организама требало би примењивати првенствено механичке мере, које се свode на прикупљање и уништавање зараженог материјала, као и одсецање сувих грана и грана са имелама. Ако се нека штетна инсекатска врста или гљива јави у повишеној бројности укључити и хемијско третирање применом деградибилних пестицида.

Важно је напоменути да би прописане мере требало спроводити и на околним стаблима која се налазе у непосредној близини заштићених стабала у (у оквиру комплекса), обзиром да и она могу послужити као извор заразе.

Хемијско третирање храстова стенице и одстрањивање полупаразитне цветнице имеле са заштићених стабала

4. ДУГОРОЧНИ ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА И УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА СП „ГРУПА СТАБАЛА ХРАСТА ЛУЖЊАКА КОД ЈОЗИЋА КОЛИБЕ“

Концепт заштите СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ заснива се на

- очувању и унапређивању природних вредности
- очувању предеоних одлика
- планском уређењу и одрживом развоју
- едукација

Имајући у виду уочене квалитете природне средине, а нарочито чињеницу да се ради о површини са аутентичном вегетацијом као вредним природним ресурсом и намену и уређење овог простора, дугорочни циљеви заштите очувања и унапређења и одрживог развоја СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ су:

- очување стабала храста лужњака, као едификатора некада широко распрострањених шумских заједница лужњака и јасена у Србији.
- проширење границе ЗП односно повећање површине која је сада под заштитом
- заштита споменика природе од негативних утицаја саобраћаја током експлоатације аутопута Е -763 на деоници Обреновац –Уб (км21+000 до км 21+100
- заштите природног храстовог подмладка, ради сачувања генофонда.
- заштита дивљих врста биљака, животиња и гљива које се јављају на целој површини која припада локалитету Јозића колиба према Правилнику о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5 / 2010, 47/2011, 32/2016 и 98 /2016)
- заштита дивље врсте флоре и фауне које се јављају на целој површини која припада локалитету Јозића колиба, које су третиране Уредбом о стављању у промет коришћења и промета дивље флоре и фауне, (Службени гласник РС", бр. 31 /2005, 45 / 2005. - исправка, 22 / 2007, 38 / 2008, / 2010, 69 / 2011 и 95 / 2018 - др. закон
- планско уређење и развој одрживог туризма и рекреативно-здравствених садржаја у складу са Пројектом уређења простора за ширу зону заштите ЗП“Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“
- трајно и рационално вишенаменско коришћење простора - комплекса сходно дефинисаним приоритетним основним наменама
- унапређење и развој едукативних активности
- мониторинг – биомониторинг животне средине(земља, вода,ваздух)

5. АНАЛИЗА И ОЦЕНА УСЛОВА ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ДУГОРОЧНИХ ЦИЉЕВА ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА И УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА СП „ГРУПА СТАБАЛА ХРАСТА ЛУЖЊАКА КОД ЈОЗИЋА КОЛИБЕ“

Полазећи од чињенице да су дугорочни циљеви заштите и очувања и унапређења СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ очување стабала храста лужњака, проширење границе ЗП, заштита споменика природе од утицаја саобраћаја будућег аутопута, заштите природног храстовог подмладка, заштита флоре и фауне, планско уређење простора и развој одрживог туризма и рекреативно-здравствених садржаја, едукативне активности, мониторинг – биомониторинг животне средине (земља, вода, ваздух), за остваривање свих дугорочних циљева морају се створити претпоставке и обезбедити услови што подразумева:

- организационо, кадровско и техничко опремање управљача, стручно усавршавање запослених који су директно или индиректно везани за рад у заштићеним подручјима (обука, радионице, семинари, и др.);
- техничку опремљеност (интернет, телефон, теренско возило и сл.);
- опремљеност заштићеног подручја комуналном и саобраћајном инфраструктуром;
- уређена места и објекти за рекреацију и боравак посетилаца постављање садржаја за реализацију излетничког туризма
- координисано и континуирано праћење стања животне средине (мониторинг) као превентивни управљачки инструмент, као и ангажовање стручних и научних институција због санације негативних последица појединих појава и процеса које се могу десити на заштићеним стаблима, заштићеној површини природног добра, односно на целом локалитету;
- учешће и подршка локалне самоуправе у реализацији циљева;
- учешће и подршка научних и истраживачких институција у остваривању дефинисаних циљева;
- обезбеђење финансијских средстава и законских инструмената за реализацију дугорочних циљева;

Све планиране мере могуће је извести уколико стабла у наредном дужем временском периоду остану витална, у доброј кондицији и сачувана од неповољних климатских и антропогених утицаја као и напада различитих фитопатолошких болести и ентомолошких оштећења.

Послови које ће управљач обављати операционализоваће се Годишњим програмима управљања. На основу сталног мониторинга, обилазака и праћења стања природног добра планираће се и радови за наредни период. Неки радови се реализују у оквиру редовног одржавања заштићених стабала, а за неке је потребна пратећа планска документација.

6. ПРИОРИТЕТНЕ АКТИВНОСТИ И МЕРЕ НА ЗАШТИТИ, ОДРЖАВАЊУ, ПРАЋЕЊУ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊА ПРИРОДНИХ И СТОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ СП „ГРУПА СТАБАЛА ХРАСТА ЛУЖЊАКА КОД ЈОЗИЋА КОЛИБЕ“

План управљања Спомеником природе обухвата све мере и активности како унутар граница заштићеног природног добра, тако и целог локалитета Јозића колибе без обзира да ли се оне односе на радове и активности које спроводи Управљач, други корисници простора или надлежни орган власти. .

По свом карактеру наведени приоритети за плански период су такви да се већина не може реализовати до краја периода, већ имају континуирани карактер.

У складу са карактером задатка и у зависности од финансијских могућности, опредељиваће се годишња динамика њихове реализације.

Приоритетне активности које се планирају Планом управљања су заштита природних вредности и животне средине, односно:

- чување, обележавање, уређење и одржавање СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“
- заштита биодиверзитета
- заштита предеоних одлика
- заштита животне средине
- унапређење природних и створених вредности
- Промоција и презентација вредности и значаја СП
- Израда неопходне планске и друге документације

Чување, обележавање, уређење и одржавање СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе

Основни и трајни задатак управљача ЈП за заштиту и унапређење животне средине на територији ГО Обреновац је чување заштићеног природног добра „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ и спровођење прописаног режима заштите утврђене актом о заштити, односно предузимање мера и извршење послова на обезбеђењу унутрашњег реда (чување, контрола посетилаца и корисника и пружање помоћи, савета, услуга, одржавање чистоће и уредности и др.) и обележавање заштићеног подручја

- Да би стабла која чине СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ остала што дуже у виталном стању, потребно је континуирано пратити факторе који утичу на њихово здравствено стање и кондицију. То су многобројни узрочници фитопатолошких обољења и оштећења изазвана штетним инсектима који могу у великој мери оштетити заштићено природно добро. Управљач нема увек све неопходне услове и апаратуру за утврђивање узрочника оштећења и зато је потребно је да има перманентну сарадњу са научним институцијама у циљу бољег управљања заштитом.

Са тим у вези, у наредном периоду се планира наставак сарадње са стручњацима који континуирано прате стање споменика природе у циљу његове што боље заштите и унапређења стања..

- За обављање обезбеђења унутрашњег реда, управљач организује чуварску службу, а у складу са Правилником о унутрашњем реду и чуварској служби и Правилником о

условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја (Сл.гласник РС бр.85/09).

Такође за чуварску службу, поред сталне едукације и обуке, спроводиће се и опремање службе (униформе, службено возило, ручна опрема и средства за рад и др.) у циљу ефикаснијег спровођења мера заштите и презентације овог заштићеног природног добра.

Обележавање и одржавање граница природног добра

ЈП за заштиту и унапређење животне средине на територији ГО Обреновац као управљач у обављању активности и задатака заштите и развоја СП „ Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ дужно је, између осталог да се стара да заштићено природно добро буде стално обележено

Заштићено природно добро је обележено постављањем ознаке заштићеног природног добра на основу Правилника о начину обележавања заштићених природних добара (Сл.гласник РС бр.30/092)

Осим тога извршено је и постављање путоказно-туристичке сигнализације за Јозића колибу, која иде кроз село Велико Поље до самог локалитета.

Уређење простора и редовно одржавање

За уређење и одржавање СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ управљач ће у оквиру годишњег програма управљања планирати активности на пословима одржавања и чистоће целокупне излетничке површине. Уређење ће се вршити у складу са одредбама Решења о проглашењу заштићеног подручја, просторно-планске и урбанистичке документације.

За потребе редовног одржавања потребно је повремено прибављати нову механизацију за одржавање и вршити редовно одржавање и сервис оне механизације коју управљач поседује (тример, косачицу, кресач грана, ручни алат,.). Такође потребно редовно прибављати и потрошне материјале за одржавање (материјале за одржавање комуналне хигијене, резервне делове за одржавање механизације и материјале за одржавање мобилијара и објеката и сл.)

Запослени у ЈП ЗЖС, обављају послове редовног одржавања у оквиру својих редовних задатака.

За све оно што управљач није у могућности да обави, као што је уклањање имеле, фолијарна прихрана, резивање и уклањање сувих грана, за шта је потребна специјална механизација и обучени радници, управљач ће сходно Закону о ЈН, спроводити поступке јавних набавки за набавку услуга, радова и добара.

Заштита биодиверзитета

Заштита флоре и фауне је један од приоритетних задатака управљача која ће се планирати годишњим програмом управљања. Ради очувања богатства биодиверзитета рудералне ливаде потребно је поступак одржавања прилагодити посебно зељастим врстама, које се јављају на том простору. То значи да ће се у календару одржавања посебно назначити периоде када поједине врсте плоносе и омогућити им да заврше цео животни циклус, што се нарочито односи на заштићене врсте и врсте које су третиране Уредбом о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне.

Стога је потребно израдити План кошења у ком ће се дефинисати када и колико пута у току године је потребно вршити селективно кошење комплекса, по микролокацијама, како би се омогућило важнијим зељастим биљкама да заврше животни циклус, а опет са друге стране простор изгледао уредно.

Посебна пажња ће се посветити остављању полинаторских коридора ради заштите пчеле као биоиндикатора животне средине.

Такође у годинама доброг уroda жира операције кошења ће се заменити операцијом плевљења ради очувања храстовог подмлатка.

Посебан акценат биће на реализацији пројеката истраживања и континуираног праћења стања флоре и фауне како би се створила основа за даље праћење као и унапређење њиховог стања.

Током 2020.године започели смо истраживање присутности и бројности - ноћних лептира на овом локалитету, из разлога што овој групи припада и велики број штеточина као што су нпр. губар, жутотрба, велики и мали мрзовац, кукурузни пламенац и друге, за које је карактеристично да услед пренамножења могу изазвати огромне штете и у шумарству и на пољопривредим културама.

Пројекти ће се спроводити у сарадњи са релевантним научним институцијама (Завод за заштиту природе Србије, Шумарски факултет, Институт за шумарство, Биолошки факултет и др.)

Заштита предела

Мерама просторног и урабанистичког планирања, спречавањем појава противправне градње објеката, адекватним планирањем, пажљивим еколошким лиценцирањем пројеката развоја туризма, као и ефикасним текућим одржавањем комуналне хигијене и уредности очуваће се и унапредити пејзажна обележја заштићеног подручја

Унапређење природних и створених вредности

За потребе уређења комплекса урађен је Пројекат уређења простора за ширу зону заштите ЗП „Група стабала храста лужњака“ који је обухватио целу површину комплекса од 2ха. Пројектом су дефинисане 4 зоне и то: зона активног и пасивног одмора и излетничког туризма, зона заштите, зона едукације и зона активне и пасивне рекреације. За наредни период се планира реализација постојећег Пројекта, односно уређење слободних површина, сукцесивно по зонама.

одржавање и постављање нових мобилијара, дечијих игралишта, спортских реквизита и теретане на отвореном;

- постављање додатних ложишта за роштиљ на за то предвиђеним местима;
- одржавање и постављање нових информативних табли за обележавање, кућица за птице, хранилишта за дивље животиње на КП 156/1 КО Велико Поље - шума која припада локалитету;
- текуће одржавање постојећих објекта на локалитету који су у функцији туристичко рекреативних садржаја (Јозића колиба, надстрешнице са хлебном фуруном, споменик палим борцима, зидани бунар...)
- текуће одржавање постојећег урбаног мобилијара, летње учионице, ограде око локалитета, информативних табли и др.
- контрола и одржавање вегетације око улаза у локалитет и око путоказа на постојећем путном правацу.

Заштита животне средине

Један од главних трајних циљева који се жели постићи успостављањем административне-правне заштите ЗП, јесте очување и унапређење стања и квалитета животне средине (воде, ваздуха и земљишта). Да би се мониторинг успоставио, неопходно је, пре свега, израдити програм мониторинга, који ће обухватати, не само период од 5 година (на који период се План израђује), него период од 15 до 20 година.

Израдом програма, јасно ће бити одређени елементи животне средине, који ће се пратити (у посматраном периоду), са дефинисаним параметрима (земљиште, вода, ваздух). Такође, програмом мониторинга ће бити дефинисана динамика испитивања.

Једна о приоритетних активности јесте хитно постављање звучне баријере на делу и у дужини аутопута који пролази уз парцеле на којима се налази споменик природе.

Такође, у приоритете спада и редовна физичко-хемијска контрола бунарске воде.

Промоција и презентација вредности и значаја СП „Група стабала хрста лужњака код Јозића колибе“

Промотивне активности заснивају се на значају који СП „Група стабала хрста лужњака код Јозића колибе“ има за локално становништво, са једне стране, као и мере на спровођењу заштите и одрживог развоја, са друге стране. Приоритетни циљ промоције је утицај на јавну свест о значају овог подручја, као и планирање и реализација нових садржаја који подржавају очување природе

У циљу повећања заступљености еколошких тема наставиће се са реализацијом Програма развоја јавне свести о значају заштите животне средине као и образовни и развојни програми деце и омладине, која ће обухватити обилазак терена, конкурсе ликовних и литералних радова, као и изложбу истих .

Све активности у вези са заштићеним природним добром биће представљена на веб страници ЈП ЗЖС, Обреновац, адреса www.jpzzs.org.rs и на локалној телевизији „МАГ“ са којом ЈП ЗЖС, Обреновац има потписан уговор о извештавању активности нашег предузећа.

Заштита од пожара

У области заштите од пожара, управљач ће сагласно Закону о ванредним ситуацијама и Закону о заштити од пожара, урадити неопходна планска документа, предузимати превентивне мере у области заштите шума од пожара и унапређивати сарадњу са МУП Србије, Сектором за ванредне ситуације, Одељењем за ватрогасно-спасилачке јединице.

Управљач је сагласно Закону о шумама, урадио План заштите шума од пожара, којим су дефинисане превентивне мере заштите од пожара, материјално техничко опремање за брзо и ефикасно гашење шумских пожара, оперативни планови и карте за потребе организовања акција гашења шумских пожара.

Израда неопходне планске и друге документације

Управљач има обавезу доношења Плана управљања за период од 5 година, Годишњих програма управљања и Извештаја о остваривању годишњих Програма управљања.

Сагласност на ова акта даје орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове заштите природе - Град Београд, Секретаријат за заштиту животне средине. Завод за заштиту природе Србије предходно даје Мишљење о испуњености услова из Решења за израду Плана управљања.

План управљања. Обавеза доношења регулисана је Законом о заштити природе и Решењем о проглашењу заштићеног подручја „Обреновачки Забран“.

7. ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА СП „ГРУПА СТАБАЛА ХРАСТА ЛУЖЊАКА КОД ЈОЗИЋА КОЛИБЕ“

У циљу успостављања савременог система управљања над заштићеним подручјем, са циљем спровођења заштите и развоја планира се реализација једног броја научно-истраживачких пројеката. Пројекти би се заснивали на поштовању следећих постулата:

- заштита, очување, и унапређење биолошке разноврсности;
- дугорочно очување природних екосистема и природне равнотеже;
- одрживо коришћење природних ресурса и усклађивање људских активности;
- утврђивање и праћење стања у природи;
- благовремено спречавање људских активности и делатности које доводе до трајног осиромашења биолошке разноврсности и уништавања локалитета;
- ограничавање активности у природи које могу нарушити природну равнотежу.

За израду и реализацију научноистраживачких активности потребно је остварити сарадњу са научним институцијама, факултетима и другим стручним установама

Управљач је у претходном периоду остварио веома добру сарадњу са Институтом за шумарство, Шумарским факултетом у Београд, Биолошким факултетом, Природњачким музејом и другим установама и научним институцијама. Та повремена али дугогодишња сарадња, је дала добре смернице управљачу у даљем планирању и спровођењу мера заштите и унапређења споменика природе „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“.

Полазећи од природних вредности које чине темељне вредности заштићеног подручја, приоритетни задаци научноистраживачког и образовног рада на простору Јозића колибе су:

- Спровођења мониторинга заштићених стабала

Да би заштићено природно добро “Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ остало што дуже у виталном стању, потребно је континуирано пратити факторе који утичу на њихово здравствено стање и кондицију.

Да би заштићено природно добро “Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ остало што дуже у виталном стању, потребно је периодично вршити проверу виталности и здравственог стања стабала и то:

- анализу здравственог стања стабла сваког стабла појединачно,
- анализу степена оштећења стабла сваког стабла појединачно
- анализу оштећења грана и крошње сваког стабла појединачно
- процену стања сваког стабла појединачно
- предлог мера за санацију утврђених оштећења сваког стабла појединачно
- предлог мера за побољшање стабилности стабала

На основу Извештаја мониторинга стабала потребно је изградити и Програм заштите који би обухватио низ биолошко – техничких и хемијских мера заштите стабала као и Пројекта дендроксирушке санације и конзервације делова стабала, уколико се за то укаже потреба.

- Генетска истраживања заштићених стабала храста лужњака

- Истраживање утицаја параметара загађења који потичу од саобраћаја на аутопуту на заштићена стабла
- Израда програма мониторинга квалитета животне средине (ваздух, вода, земљиште)
- Праћење природних промена у биљним заједницама
- Истраживање фауне локалитета (осим штетне ентомофауне и ноћних лептира, до сада на локалитету никада нису вршена истраживања остале фауне)
- Истраживање утицаја климе на биодиверзитет локалитета
- Истраживање утицаја различитих активности на природу и животну средину на подручју управљања и у његовој непосредној околини
- Едукација локалног становништва у области заштите природних вредности
- Подизање нивоа свести локалне заједнице у циљу очувања биодиверзитета
- Едукација корисника за СП „Група стабала храста лужњака – Јозића колиба“ у области спровођења прописаног режима заштите

Заштита животне средине

Један од главних трајних циљева који се жели постићи успостављањем административне- правне заштите ЗП, јесте очување и унапређење стања и квалитета животне средине (воде, ваздуха и земљишта) . Да би се мониторинг успоставио , неопходно је , пре свега , изградити програм мониторинга, који ће обухватати , не само период од 5 година (на који период се План израђује) , него период од 15 до 20 година. Израдом програма, јасно ће бити одређени елементи животне средине, који ће се пратити (у посматраном периоду), са дефинисаним параметрима (земљиште, вода, ваздух). Такође, програмом мониторинга ће бити дефинисана динамика испитивања.

Пре израде програма , једна о приоритетних активности јесте хитно постављање звучне баријере на делу и у дужини аутопута који пролази уз парцеле на којима се налази споменик природе

Такође, у приоритете спада и редовна физичко-хемијска контрола бунарске воде.

Промоција и презентација вредности и значаја СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“

Промотивне активности заснивају се на значају који СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ има за локално становништво, са једне стране, као и мере на спровођењу заштите и одрживог развоја, са друге стране. Приоритетни циљ промоције је утицај на јавну свест о значају овог подручја, као и планирање и реализација нових садржаја који подржавају очување природе

У циљу повећања заступљености еколошких тема наставиће се са реализацијом Програма развоја јавне свести о значају заштите животне средине као и образовни и развојни програми деце и омладине, која ће обухватити обилазак терена, конкурсе ликовних и литералних радова, као и изложбу истих .

Све активности у вези са заштићеним природним добром биће представљена на веб страници ЈП ЗЖС, Обреновац, адреса www.jpzzs.org.rs и на локалној телевизији „МАГ“ са којом ЈП ЗЖС, Обреновац има потписан уговор о извештавању активности нашег предузећа.

8. ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ НА ОДРЖИВОМ КОРИШЋЕЊУ ПРИРОДНИХ ВРЕДНОСТИ, РАЗВОЈУ И УРЕЂЕЊУ СП „ГРУПА СТАБАЛА ХРАСТА ЛУЖЊАКА КОД ЈОЗИЋА КОЛИБЕ“

- У циљу заштите и очувања заштићеног природног добра „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ управљач за наредни период од пет година планира се
- Израда Пројеката, Студија, Елабората (мониторинг стања) биодиверзитета у циљу очувања и унапређења стања флоре и фауне на локалитету Јозића колибе
 - Израда Програма биолошко- техничке заштите заштићених стабала;
 - Примена биолошко-техничких мера заштите као што је уклањање сувих грана у крошњи и уклањање полупаразитске цветнице имеле са премазивањем пресека заштитним премазом за дрво;
 - Израда и реализацијау Пројекта дендрохиршке санације и конзервације делова стабала или пак целих стабла уколико оклности налажу овакве интервенције.
 - У случају појаве знакова трулежи санација делова стабала и премазивање заштитним премазом
 - У случају појаве фитоптолошких обољења и напада штетних инсеката, примениће се мере у виду хемијског третирања.
 - Фолијарна прихрана минералним ђубривом са избалансираним садржајем N:P:K
 - Заштита храстовог подмлатка применом редовних мера неге и одржавања
 - Израда и реализација Елабората о стабилности заштићених стабала, (подупирање појединих грана потпорним стубовима и постављање еластичних сајли у циљу побољшања стабилности како појединачних грана тако и целих стабала)
 - Селективно кошење траве, плевљење, грбуљање лишћа на делу површине комплекса на којој се налазе заштићена стабла.
 - Постављање информативних табли са латинским и народним именима аутохтоних и алохтоних врста и изузетних примерака и њиховим битним карактеристикама, као и занимљивостима о појединим врстама
- Периодични премер заштићених стабала
- Уређење комплекса у складу са Пројектом уређења простора за ширу зону заштите ЗП»Група стабала храста лужњака код Јозића колибе» што подразумева:
- израду техничке документације за уређење издвојених појединих зона у оквиру комплекса;
 - уређење слободних површина постављањем урбаног мобилијара и дечијих игралишта,
 - постављање роштиља,
 - просецање шумских стаза,
 - повезивање издвојених зона изградом пешачких комуникација за застором од природних материјала,
 - подизање заштиног појаса зеленила, односно подизање природне и звучне баријере за заштиту од саобраћајне буке и издувних гасова,
 - уређење зоне намењене спорту и рекреацији (постављање теретане на отвореном, трим стаза, игралиште за одбојку, стони тенис, мали фудбал и др.)
 - Изградњу осматрачнице

- замена оштећеног хранилишта за дивљач које се налази у шуми која припада комплексу,
 - Постављање вештачког гнезда за роде
 - Одржавање објекта Јозића колибе (кречење, фарбање столарије, постављање подних облога - плочица у обе просторије) и надстрешнице са хлебом фуруном
 - Опремање објекта потребном канцеларијском опремом.
 - Увођење Wi-fi мреже, увођење виодео надзора.
 - Израда рустичног прелаза од природног материјала преко средишњег дела локалитета који је већи део године под водом услед високог нивоа подземних вода.
 - Редовно одржавање бунара -чишћење бунара и анализе бунарске воде (хемијске и бактериолошка исправност воде)
 - Уређење бунара у етно стилу (враћање у првобитан облик ђерам и санација појилишта)
 - Одржавање прилазног пута
 - Одржавање постојећег мобилијара и ограде
 - Одржавање споменика учесницима у НОБ-у који се налази на заштићеној површини непосредно поред заштићених стабала бр.2 и 3.
 - Израда Програма мониторинга животне средине и спровођење програмом дефинисаних мерења и анализа (земљиште, вода и ваздух)
 - Израда и реализација Програма едукације
 - Покретање иницијативе за изградњу бициклистичке стазе дуж Колубарског насипа (око 6,5км) у циљу повезивања са ЗП“Група стабала хрст лужњака“ са ЗП“Обреновачки Забран“као и са градским насељима у ГО Обреновац
 - Изградња, инфраструктурно опремање и уређење простора за потребе рекреације и туризма, образовног и научног рада и планских активности
- За све пројекте и радове, а у складу са пратећим планским актима, и на основу урађене пројектне документације, прибавиће се потребни услови и сагласности од организације за заштиту природе Србије, органозационе јединице Градске управе града Београда надлежне за заштиту животне средине, отганизационе јединице ГО Обреновац и других надлежних предузећа и установа.

слободна површина -ливада која припада комплексу Јозића колиба, на којој се планира постављање рекреативно-туристичких садржаја.

9. ПРОСТОРНА ИДЕНТИФИКАЦИЈА ПЛАНСКИХ НАМЕНА И РЕЖИМА КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА У ОКВИРУ СП „ГРУПА СТАБАЛА ХРАСТА ЛУЖЊАКА КОД ЈОЗИЋА КОЛИБЕ“

Решењем о стављању под заштиту природног добра “ Група стабала храста лужњака – Јозића колиба“ на заштићеној површини утврђен је III степен заштите (који представља скуп мера и услова којима се одређује начин и степен заштите, коришћења, уређења и унапређења заштићеног природног добра), односно:

Режимом заштите III степена се омогућава селективно и ограничено коришћење природних ресурса, управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревизализације и укупног унапређења природног добра, развој инфраструктуре усклађене са вредностима, потенцијалима и капацитетима заштићеног простора намењене развоју еколошког, руралног здравственог, спортско-рекреативног и осталих видова туризма у складу са принципима одрживог развоја.

Установљеним режимом заштите III степена утврђене мере заштите којим је забрањено:

Забрањује се:

- заштићена стабла посећи, ломоти и сећи живе гране, кидати лишће и плодове или предузимати било које друге радње, које би измениле његов данашњи изглед или довеле у питање његов биолошки опстанак
- испаша стоке и ложење ватре на површинама које прекривају пројекције крошњи појединачних стабала (6)
- садња било каквог другог зеленила на заштићеној површини
- постављање табли и других обавештења на стаблима
- промена намене заштићене површине
- депоновање смећа и другог отпада на заштићеној површини у непосредној близини споменика природе
- раскопавање и депоновање земље на заштићеној површини

Дозвољава се:

- примена биолошко техничких мера заштите и кошење траве на заштићеној површини

10. АКТИВНОСТИ НА ПРОМОЦИЈИ ВРЕДНОСТИ СП „ГРУПА СТАБАЛА ХРАСТА ЛУЖЊАКА КОД ЈОЗИЋА КОЛИБЕ“

Полазећи од значаја који има СП “ Група стабала храста лужњака код Јозића колибе” планираних мера и активности на спровођењу заштите и одрживог развоја заштићеног подручја, управљач, у петогодишњем периоду, планира следеће активности на промоцији природних вредности СП “ Група стабала храста лужњака код Јозића колибе” читав низ активности на промоцији природних и предеоних вредности заштићеног подручја.

Све програмске активности су конципиране тако да врше позитиван утицај на значај заштићеног подручја, да дају конкретне информације, да се популаришу природне вредности подручја и утиче на одрживи развој и утицај на јавну свест о значају овог подручја, као и планирање и реализација нових садржаја који подржавају очување природе.

Планиране активности на развоју промоције СП “ Група стабала храста лужњака код Јозића колибе”:

- израда WEB презентације СП “ Група стабала храста лужњака код Јозића колибе”;
- објављивање штампаних и електронских публикација посвећених природним вредностима СП “ Група стабала храста лужњака код Јозића колибе” .
- у циљу боље презентације повезати се са локалним медијима и туристичким агенцијама и управљачима других заштићених природних добара. Све активности у вези са заштићеним природним добром биће представљене на сајту Јавног предузећа за заштиту и унапређење животне средине на територији ГО Обреновац, www.jpzzs.org.rs, као и на фејсбук страници „Јавно предузеће за заштиту и унапређење животне средине”.
- развити добар маркентишки програм, који ће заштићено подручје „Група стабала храста лужњака – Јозића колиба“ приказати јавности на сајмовима и другим манифестацијама, као атрактивну понуду Београда и Обреновца намењену дневном туризму
- израда тематских флајера, лифлета, постера са знаком заштите природе и знаком заштићеног подручја у складу са Правилником о визуелном идентитету овог заштићеног подручја, који ће бити доступни великом броју посетилаца заштићеног подручја;
- обележавање еколошких дана Светског дана без аутомобила, Светског дана заштите биодиверзитета, Светског дана заштите животне средине, Светског дана туризма, Међународни дан дабра и др.;
- организовање и учешће у једнодневним еколошким радионицама и летњим школама;
- реализовање едукативних програма у сарадњи са школама и предшколским установама.
- промоција кроз активности Природњачког дома у Арборетуму , као централне тачке за промоцију природе и природних вредности у Обреновцу и околини.
- промоција вредности заштићеног подручја кроз учешће у пројектима стручним институцијама, невладиним организацијама, разне волонтерске акције и др;
- организовати стручно окупљање свих управљача заштићених подручја са територије Града Београда, на простору ЗП „Јозића колиба“, ради размене искустава у управљању.
- неопходно је подстицати разне видове активности за локално становништво, туристе, излетнике, планинаре, НВО и друга заинтересована лица, како би сви заинтересовани стекли увид у природне вредности овог подручја и сазнања о биолошкој историји.

- израда и постављање информативних табли (периодично), обнављање оштећених табли
- организовање превоза до споменика природе
- обезбеђење учешћа јавности у доношењу планских докумената везаних за заштиту и одрживи развој овог подручја, СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“
- обезбеђење доступности аката које доноси управљач Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби, План управљања заштићеним подручјем и др.;

11. СТУДИЈСКА(ИСТРАЖИВАЧКА), ПРОГРАМСКА, ПЛАНСКА И ПРОЈЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЦИЉЕВА И АКТИВНОСТИ НА ЗАШТИТИ, ОЧУВАЊУ И УНАПРЕЂЕЊУ И ОДРЖИВОМ РАЗВОЈУ СП „ГРУПА СТАБАЛА ХРАСТА ЛУЖЊАКА КОД ЈОЗИЋА КОЛИБЕ“

Законом о заштити природе и Решењем о проглашењу заштићеном подручју „ Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ детаљно су дефинисане обавезе управљача по питању документације која се односи на заштићено подручје.

То су пре свега:

- План управљања заштићеним подручјем “Група стабала храста лужњака код Јозића колибе “ (као средњерочни документ који се доноси за период од пет година)
- Годишњи програм управљања заштићеним подручјем “Група стабала храста лужњака код Јозића колибе “ којим се реализује Програм управљања за одређену годину
- Извештај о остваривању Плана управљања заштићеним подручјем
- Извештаји о остваривању Годишњег програма управљања заштићеним подручјем
- Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби за заштићено подручје
- Одлука о накнадама за коришћење природних вредности и услуга СП “ Група стабала храста лужњака – Јозића колиба
- План заштите од пожара

Студијска, програмска, планска и пројектна документација потребна за спровођење циљева и активности на заштити, очувању и унапређењу и одрживом развоју споменика природе су:

1. Израда Програма и пројеката заштите природних вредности СП “ Група стабала храста лужњака – Јозића колиба“
2. Израда Програма којима ће се изградити систем праћења стања, прикупљање и обрада података о, флори и фауни на простору СП“Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“
3. Израда програма мониторинга- биомониторинга параметара квалитета животне средине (ваздух, вода, земљиште)
4. Презентацији СП “ Група стабала храста лужњака – Јозића колиба“: кроз израду разних Програма едукације и пројеката презентације и популаризације заштићеног подручја
5. Израда појединачних пројеката - техничке документације за уређење издвојених појединих зона у оквиру комплекса;
6. Израда планских докумената и аката

Управљач је 2023.године покренуо реализацију пројекта - "Еколошки, ценолошки и типолошки мониторинг на локалитетима заштићених природних добара на територији ГО Обреновац, - основ адаптивности на климатске промене и еколошку стабилност“ . Истраживање ће спровести и обухватити неколико фаза, у периоду од 2023 (април) до 2027(август) које су усклађене са методологијом истраживања и постављеним циљевима истраживања

Циљ израде овог пројекта јесте:

- дефинисање степена рањивости и отпорности шумских ресурса на подручју ГО Обреновац, као и потенцијала за њихово прилагођавање климатским променама;
- идентификовање најважнијих шумских екосистемских услуга и процена њиховог стварног коришћења;
- идентификовање недовољно искоришћених потенцијала;
- креирање даљих праваца одрживог управљања шумским ресурсима и пратећим екосистемским услугама на подручју ГО Обреновац

Климатске промене значајно утичу на појаву нових приступа у управљању ЗП, узрокованих ефектима глобалних и регионалних климатских промена (проучавањем разних климатских сценарија, промена у концентрацији гасова са ефектом „стаклене баште“, стањем озонског омотача, променама у интензитету ултраљубичастог зрачења, итд.). Резултати ових проучавања треба да послуже за утврђивање:

- реакције шумских екосистема на климатске промене,
- утицаја климатских промена на биодиверзитет,
- степена утицаја и реакције врста на климатске промене,
- значаја глобалних промена климе и могућност појаве корова и инвазивних врста, инсеката, појаве биљних болести итд.

12. САРАДЊА СА ЛОКАЛНИМ СТАНОВНИШТВОМ И ДРУГИМ ВЛАСНИЦИМА И КОРИСНИЦИМА НЕПОКРЕТНОСТИ НАПОДРУЧЈУ СП „ГРУПА СТАБАЛА ХРАСТА ЛУЖЊАКА КОД ЈОЗИЋА КОЛИБЕ“

ЈП ЗЖС, Обреновац од 2005. године када је преузело управљање СП „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“, као управљач је настојало да оствари сарадњу са заинтересованим друштвеним субјектима, локалном самоуправом (општинском и градском), стручним институцијама (Институт за шумарство, Шумарски факултет, Географски факултет, Природњачки музеј и др.), и другим корисницима и то ће бити приоритет и у наредном планском периоду.

На заштићеном подручју управљач ће организовати едукативна предавања за различите узрасне категорије, а када је потребно, пружити и логистичку подршку другим заинтересованим институцијама и појединцима у овом виду васпитно образовних активности.

Годишњим програмима управљања заштићеног подручја планираће се и конкретни облици сарадње са свим друштвеним организацијама и другим правним и физичким лицима.

Посебно би истакли сарадњу са Институтом за шумарство, Шумарским факултетом, Удружењем за заштиту станишта „Хабипрот“ и Планинарским друштвом „Железничар“, као предходним управљачем овог ЗП и другим удружењима.

Градска општина Обреновац традиционално, у сарадњи са управљачем сваке године у септембру месецу реализује програм у оквиру међународне манифестације Града „ДАНИ ЕВРОПСКЕ БАШТИНЕ“

Активна сарадња постоји са ГО Обреновац, односно њеном организационом јединицом за урбанизам и комунално-грађевинске делатности, обзиром на значај локалитета Јозића колба, због еколошких и просторних функција и значајног елемента систему зелених површина општине Обреновац, као и за одмор и рекреацију грађана.

Такође, неопходно је успостављање одговарајућих односа са осталим субјектима који на овим просторима живе, раде и користе поједине ресурсе (локално становништво, школе, ловачко удружења, излетници, предузећа, угоститељске и друге организације).

Јавне трибине и предавања у организацији ЈП ЗЖС, Обреновац (активности на промоцији вредности заштићеног подручја)

У организацији ЈП ЗЖС, Обреновац у Природњачком дому се редовно организују презентације резултата реализованих научно- истраживачких пројеката на простору заштићених подручја у виду трибина, како би заинтересована јаност била упозната са резултатима истраживања.

Осим тога континуирано се реализују и предавања ученицима различитих узрасних категорија, прилагођених њиховом узрасту, а везаних за флору и фауну заштићених подручја. Након предавања могу да се упознају са сталном природњачком поставком која је настала као резултат истраживања и пописа флоре и фауне у заштићеним подручјима чији је управљач ЈП ЗЖС, Обреновац, а која је постављена у галерији Природњачког дома. План и програм предавања ће и убудуће бити договорен у координацији школе и управљача.

У циљу унапређења заштићеног подручја планира се сарадња са свим заинтересованим и надлежним субјектима:

- Града Београда(нарочито са инспекцијским службама)
- Градска општина Обреновац (нарочито са инспекцијским службама, комунална и грађевинска инспекција), Канцеларијом за младе Обреновца,
- МЗ Велико Поље,
- Сарадња са надлежним Министарствима
- Програмска сарадња са стручним установама (Завод за заштиту природе Србије, Факултети , Институту и др.)
- Програмска сарадња са другим управљачима заштићених подручја у Београду и Србији,
- Сарадња са власницима земљишта које се налази у непосредном окружењу заштићеног подручја,
- Сарадња са Ловачким удружењем који има хранилишта на локацији шуме која припада комплексу,
- Програмска сарадња са ПУ“Железничар“ који су већ у више наврата организовали планинарску шетњу до локалитета Јозића колиба.
- Програмска сарадња са еколошким удружењима, планинарима, младим истраживачима и другим заинтересованим невладиним организацијама
- Програмска сарадња са школама и предшколским установама

Фотодокументација управљача-посета школараца ЗП

13. ДИНАМИКА И СУБЈЕКТИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПЛАНА УПРАВЉАЊА СП „ГРУПА СТАБАЛА ХРАСТА ЛУЖЊАКА КОД ЈОЗИЋА КОЛИБЕ“

ЛП за заштиту и унапређење животне средине на територији ГО Обреновац, као управљач заштићеног подручја, План управљања СП " Група стабала храста лужњака код Јозића колибе ", за период 2026 – 2030.године, конципирало је према захтевима и задацима које треба да оствари сагласно Решењу о проглашењу заштићеног подручја „ Група стабала храста лужњака код Јозића колибе “

План управљања СП " Група стабала храста лужњака код Јозића колибе " за период 2026 – 2030.године, као средњерочни документ остварује се кроз годишње програме управљања којима се детаљно и прецизно дефинишу задаци, радови и активности, материјално-финансијски и организациони услови њиховог извршења

Планиране задатке можемо разврстати на 3 групе и то:

1. Трајни задаци обухватају чување заштићених стабала, обележавање природног добра, континуирани мониторинг и праћење стања, спровођење мера неге и заштите стабала од болести и штеточина, научно-истраживачки рад, промоција и презентација. Такође, перманентно ће се спроводити активности на комплетирању и ажурирању базе података о стању заштићених стабала што управљачу представља основу за унапређење заштите споменика природе „Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“.

2. Хитни задаци: израда планских докумената, обележавање заштићеног подручја (замена дотрајалних ознака ЗП, формирање 24 часовне чуварске службе обележавање заштићеног подручја, опремање и активности чуварске службе, поновно постављање потпорног стуба на заштићеном стаблу број 1, који је пре извесног времена отуђен од стране несавесних лица. Хитни задаци се спроводе уколико дође до неких ванредних ситуација као што су ломови стабала и друга велика оштећења услед временских непогода или неких других фактора што захтева хитну интервенцију надлежних служби

3. Приоритетни задаци: доношење прописане планске и програмске документације; евидентирање угрожавајућих фактора, дефинисање мера за њихово ублажавање и отклањање, ажурирање података и њихова имплементација у GIS, заснивање базе података о постојећем стању екосистема и постојећим видовима коришћења, успостављање сарадње са локалном самоуправом, научним и стручним институцијама и свим заинтересованим друштвеним субјектима

План управљања СП " Група стабала храста лужњака код Јозића колибе " конципиран је по видовима радова који се могу груписати у:

1. Израда планских докумената и аката која обухвата израду:

- Плана управљања СП " Обреновачки Забран " за период од 5 година (субјект: управљач, динамика 2025 година и у 2030.години за наредни средњерочни период уз обавезу достављања надлежној организацији за заштиту природе - Завод за заштиту природе Србије на давање Мишљења о испуњености услова заштите

природе, као и надлежној јединици локалне самоуправе на давање Сагласности-Секретаријат за заштиту животне средине града Београда)

- Годишњег програм управљања СП " Група стабала храста лужњака код Јозића колибе " (субјект: управљач , динамика: сваке године се ради и то до 15 новембра текуће године за наредну годину, уз обавезу доставе надлежној јединици локалне самоуправе на давање Сагласности - Секретаријат за заштиту животне средине града Београда)

- Извештаја о остварењу годишњег програма управљања СП " Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ (субјект: управљач , динамика: сваке године се ради и то до 15 децембра текуће године за текућу годину, уз обавезу достављања надлежној јединици локалне самоуправе - Секретаријат за заштиту животне средине града Београда)

- Извештаја о остваривању Плана управљања СП " Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ за период 2026-2030.године (субјект: управљач , динамика: 60 дана пре истека рока периода за који је донет, уз обавезу достављања надлежној јединици локалне самоуправе -Секретаријат за заштиту животне средине града Београда и надлежној организацији за заштиту природе –Завод за заштиту природе Србије)

2. Чување и надзор СП " Група стабала храста лужњака код Јозића колибе " што обухвата

организовање Службе заштите, унапређења, промовисања и одрживог развоја ЗП“ Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ и чуварске службе сагласно Правилнику о условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја (субјект: управљач, уз финансијску подршку Града Београда- Секретаријата за заштиту животне средине, што ће се прецизирати Годишњим програмом управљања, динамика: 2026.година – 2030.година)

3. Обележавање СП " Група стабала храста лужњака код Јозића колибе " што обухвата:

редовну контролу, обнављање и замену оштећених ознака-табли за обележавање заштићеног подручја, контрола и замена оштећених инфо табли и путоказне сигнализација до заштићеног подручја

(субјект: управљач уз финансијску подршку Града Београда- Секретаријата за заштиту животне средине, што ће се прецизирати Годишњим програмом управљања, динамика 2026.година – 2030.година)

4. Мониторинг стања, нега, заштита и унапређење стања заштићених стабала што обухвата:

редовну контролу здравственог стања стабала, примену биолошко-техничких мера заштите као што је уклањање сувих грана у крошњи и уклањање полупаразитске цветнице имеле са премазивањем пресека заштитним премазом за дрво. У случају појаве знакова трулежи санација делова стабала и премазивање заштитним премазом, у случају појаве фитоптолошких обољења и напада штетних инсеката, примениће се мере у виду хемијског третирања, фолијарна прихрана минералним ђубривом, заштита хрстовог подмлатка применом редовних мера неге и одржавања, подупирање појединих грана потпорним стубовима и постављање

еластичних сајли у циљу побољшања стабилности како појединачних грана тако и целих стабала, периодични премер заштићених стабала.

(субјект: управљач, институти, факултети, стручне организације уз финансијску подршку Града Београда- Секретаријата за заштиту животне средине, што ће се прецизирати Годишњим програмом управљања, динамика: 2026.година – 2030.година, уз обавезно предходно прибављање потребних услова од стране надлежне организације за заштиту природе)

5.Уређење и редовно одржавање СП " Група стабала хрста лужњака код Јозића колибе " што обухвата:

- израду Плана кошења, селективно кошење траве, плевљење, грбуљање лишћа на делу површине комплекса на којој се налазе заштићена стабла.
- постављање информативних табли са латинским и народним именима аутохтоних и алохтоних врста и изузетних примерака и њиховим битним карактеристикама, као и занимљивостима о појединим врстама.
- израду и реализација елабората и пројекта санације и конзервације стабала или делова стабала уколико се појаве трулежи на заштићеним стаблима,
- редовним одржавањем ће бити обухваћен и подмладак и стабло бр.7 које није заштићено, али је изузетно необично и представља један вид атракције на локалитету.
- уређење комплекса у складу са Пројектом уређења простора за ширу зону заштите ЗП „Група стабала хрста лужњака код Јозића колибе“ што подразумева:
- израду техничке документације за уређење издвојених појединих зона у оквиру комплекса, уређење слободних површина постављањем урбаног мобилијара и дечијих игралишта, постављање роштиља, просецање шумских стаза, повезивање издвојених зона изградом пешачких комуникација за застором од природних материјала, подизање заштиног појаса зеленила, односно подизање природне и звучне баријере за заштиту од саобраћајне буке и издувних гасова, уређење зоне намењене спорту и рекреацији (постављање теретане на отвореном, трим стаза, игралиште за одбојку, стони тенис, мали фудбал и др.)
- израду пројекта и изградња осматрачнице, замена оштећеног хранилишта за дивљач које се налази у шуми која припада комплексу, постављање вештачког гнезда за роде, израда рустичног прелаза од природног материјала преко средишњег дела локалитета,
- одржавање и замену постојећег дотрајалог мобилијара (клупе, столови, надстрешнице, летња учионица)
- израду и постављање корпи за отпатке
- израду и постављање ложишта за пикник зоне;
- одржавање објеката на локалитету –Јозића колибе и надстрешнице са хлебном фуруном, зиданих пољских тоалета.
- уређење бунара у етно стилу (враћање у првобитан облик ђерма и санација појилишта које се налази уз бунар)
- одржавање прилазног пута, одржавање споменика учесницима у НОБ-у који се налази на заштићеној површини поред стабала бр.2 и 3.
- одржавање дрвене ограде

- изградња, инфраструктурно опремање и уређење простора за потребе рекреације и туризма, образовног и научног рада и планских активности (субјект: управљач, локална самоуправа, уз финансијску подршку Града Београда- Секретаријата за заштиту животне средине, што ће се прецизирати Годишњим програмом управљања, динамика: 2026.година – 2030.година, уз обавезно предходно прибављање потребних услова од стране организације за заштиту природе и других установа и предузећа)

6. Популаризација и презентација СП " Група стабала хрста лужњака код Јозића колибе " што обухвата

- израду и штампање пропагандног материјала (флајери, лифлете, туристичке карте, брошуре, постери и сл)
 - израду сувенира;
 - одржавање WEB презентације;
 - формирање и одржавање ГИС базе података;
 - израду и емитовање промотивних спотова.
 - организовање аутобуског превоза до СП
 - организовање пешачких тура до СП
 - израду и реализацију Програма едукације
- (субјект: управљач, локална самоуправа, НВО, уз финансијску подршку Града Београда- Секретаријата за заштиту животне средине, што ће се прецизирати Годишњим програмом управљања, динамика: 2026.година- 2030.године;

7. Научно-истраживачки и образовни пројекти СП " Група стабала хрста лужњака код Јозића колибе " обухватају израду програма и пројеката и студија елабората из области

- мониторинга стања и заштиту и унапређења стања заштићених стабала и спровођење предложених мера
 - мониторинга стања и заштита флоре и фауне, унапређење стања и спровођење предложених мера
 - мониторинга стања заштите животне средине и спровођење програма дефинисаних мерења и анализа (земљиште, вода и ваздух)
 - мониторинга станишта
 - климатских промена
- (субјект: управљач, институти, факултети и друге стручне и научне установе и организације, локална самоуправа, удружења грађана, уз финансијску подршку Града Београда- Секретаријата за заштиту животне средине, што ће се прецизирати Годишњим програмом управљања, динамика: 2026-2030.година)

8. Остали радови који обухватају

- увођење интернета, Wi-fi мреже;
- постављање видео надзора;
- набавку механизације, алата и средстава за рад на одржавању, горива и потрошног материјала неопходног за редовно одржавање простора,
- набавку опреме, униформи, личних заштитних средстава
- одржавање објекта Јозића колибе која се користи а за потребе рада чуварске службе (кречење, фарбање столарије, замена црепова, греда, олука и сл. послови) и одржавање надстрешнице са хлебом фуруном,
- опремање објекта потребном канцеларијском опремом,

- увођење интернета, Wi-fi мреже, увођење видео надзора.
 - редовно одржавање бунара -чишћење бунара и анализе бунарске воде (хемијске и бактериолошка исправност воде)
- (субјект: управљач, локална самоуправа уз финансијску подршку Града Београда-Секретаријата за заштиту животне средине, што ће се прецизирати Годишњим програмом управљања, динамика: 2026-20230.година)

14. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И МАТЕРИЈАЛНЕ ПРЕДПОСТАВКЕ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА У УПРАВЉАЊА СП „ГРУПА СТАБАЛА ХРАСТА ЛУЖЊАКА КОД ЈОЗИЋА КОЛИБЕ“ И НАЧИН ЊИХОВОГ ОБЕЗБЕЂЕЊА

Финансирање заштићеног подручја, према Закону о заштити природе, обезбеђује се из:

- средстава буџета јединице локалне самоуправе,
- накнаде за коришћење заштићеног подручја,
- прихода остварених у обављању делатности и управљања заштићеним подручјем,
- средстава обезбеђених за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе,
- донација, поклона и помоћи,
- других извора у складу са законом.

Финансијска средства неопходна за остваривање мера и активности из Плана управљања за ЗП „Обреновачки Забран“ обезбеђују се већим делом из буџета Града Београда, а мањим делом из прихода који се остварују вршењем делатности управљача.

С обзиром да се План управљања заштићеним подручјем ради за период од 5 година, тешко је предвидети трошкове за тако дуг период. Сагласно планираним активностима и задацима које треба да изврши управљач заштићеног подручја "Група стабала храста лужњака – Јозића колиба" у оквиру Плана управљања за период 2026.-2030. године, процењено је да су неопходна финансијска средства у износу од 25.000.000,00 динара

Редни број	Врста радова
1.	Израда планских докумената и аката
2.	Чување и надзор
3.	Обележавање СП
4.1.	Мониторинг стања заштићених стабала, заштита и унапређење СП
4.2.	Мониторинг стања и заштита флоре и фауне
5.	Уређење простора и редовно одржавање СП
6.	Популаризација и презентација СП
7.	Научно-истраживачки и образовни пројекти
8.	Остали радови
свега	25.000.000,00 дин.

План управљања споменика природе СП "Група стабала храста лужњака код Јозића колибе" спроводиће се Годишњим програмима управљања који ће садржати послове и задатке који се непосредно спроводе у текућој години, динамику извршења

програмираних радова, послова и задатака, као и неопходна финансијска средства потребних за реализацију Годишњег програма управљања. На Годишњи програм управљања споменика природе "Група стабала хрста лужњака код Јозића колибе" „, сагласност даје надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Поред обезбеђења финансијских средстава за реализацију Плана управљања заштићеним подручјем "Група стабала хрста лужњака код Јозића колибе" неопходно је да:

- Управљач организује Службу заштите, унапређења, промовисања и одрживог развоја заштићених природних добара сагласно Правилнику о условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја („Службени гласник РС“, број 85/2009).
- Управљач организује Чуварску службу сагласно Правилнику о условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја („Службени гласник РС“, број 85/2009), Решењу о проглашењу заштићеног подручја „Обреновачки Забран

Обрађивачи:

Јелена Туцаковић дипл.инж.шумарства

Јелена Туцаковић

Зорана Јовановић, дипл.инж.пољопривреде

Зорана Јовановић

Директор ДПЗЖС Обреновац

Светозар Андрић, мајстара инт. зашт. жив. сред

Коришћена литература:

1. Елаборат: Предлог заштите природног добра „Група стабала храста лужњака – Јозића колиба“ заштите (Завод за заштиту природе Србије, 1994. година) .
2. Решење о стављању под заштиту природног добра „Група стабала храста лужњака – Јозића колиба“ ("Службени лист града Београда", бр.1/1996, 11/2005 и 41/2010).
3. Елаборат :Утврђивање здравственог стања заштићеног природног добра „Група стабала храста лужњака – Јозића колиба“(Шумарски факултет универзитета у Београду, 2007.година)
4. Студија стања вегетације и њене угрожености на локалитету Јозића колибе (Институт за шумарство Београд, 2010.година)
5. Елаборат санације заштићеног стабла бр.1 (Институт за шумарство Београд, 2013.година)
6. Елаборат заштите заштићених стабала (стабла 2,3,4 и 5) у ЗП “Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ (Институт за шумарство Београд, 2016.година)
7. Локални акциони план заштите и унапређења животне средине на територији ГО Обреновац за период 2022.-2026.године
8. Закон о шумама („Службени гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 8/2015 и 95/2018-др.закон)).
9. Закон о заштити природе ("Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010 и 91/2010 испр, 14/2016, 95/2018- др.закон. и 71/2021).
10. Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/2004, 36/2009, 36/2009др.закон, 72/2009-др.закон, 43/2011-одлука УС, 14/2016,76/2018, 95/2018-др.закон, 95/2018-др.закон и 94/2024 -др.закон).
11. Закон о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник Републике Србије", број 135/2004 и 36/2009)
12. Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр.94/2024)
13. Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018-др.закон и 35/2023)
14. Маршутно мерење буке на територији ГО Обреновац (Градски завод за јавно здравље Београд, 2017.година)
15. Правилник о начину обележавања заштићених природних добара („Службени гласник РС“, број 30/1992, 24/1994 и 17/1996).
16. Правилник о условима које мора да испуњава управљач заштићеног подручја („Службени гласник РС“, број 85/2009).
17. Уредба о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне („Службени гласник РС“, број 31/2005, 45/2005-испр., 22/2007, 38/2008, 9/2010 и 69/2011 и 98/2018- др.закони)
18. Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС“, бр. 5 / 2010, 47/2011, 32/2016 и 98 /2016) .
19. Пројекат уређења простора за ширу зону заштите ЗП“Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“(TERRAGREEN-Agencija za pejzažnu arhitekturu, 2019.година).

ПРИЛОЗИ

Прилог број 1: ПОПИС ПОСТОЈЕЋЕ ВЕГЕТАЦИЈЕ

На терену су детерминисане следеће врсте флоре.

Р.бр.	фамилија	Врста	аутор	Народни
1.	Sapindaceae	<i>Acer campestre</i>	L.	клен
2.	Sapindaceae	<i>Acer obtusatum</i>	Mlin.	јаворац
3.	Sapindaceae	<i>Acer tataricum</i>	L.	жешља
4.	Sapindaceae	<i>Aesculus hypocastanum</i>	L.	дивљи кестен
5.	Betulaceae	<i>Betula alba</i>	Potx.	обична бреза
6.	Betulaceae	<i>Carpinus betulus</i>	L.	обични граб
7.	Cornaceae	<i>Cornus mas</i>	L.	дрен
8.	Cornaceae	<i>Cornus sanguinea</i>	L.	свиб
9.	Betulaceae	<i>Corylus avellana</i>	L.	обична леска
10.	Betulaceae	<i>Corylus colurna</i>	L.	мечја леска
11.	Rosaceae	<i>Crataegus monogyna</i>	Jacq.	бели глог
12.	Rosaceae	<i>Crataegus oxyacantha</i>	L.	вишесемени глог
13.	Celastraceae	<i>Evonimus europaea</i>	L.	курика
14.	Oleaceae	<i>Fraxinus angustifolia</i>	L.	пољски јасен
15.	Oleaceae	<i>Fraxinus excelsior</i>	L.	бели јасен
16.	Juglandaceae	<i>Juglans nigra</i>	L.	црни орах
17.	Juglandaceae	<i>Juglans regia</i>	L.	орак
18.	Oleaceae	<i>Ligustrum vulgare</i>	L.	калина
19.	Pinaceae	<i>Picea abies</i>	L.	смрча
20.	Rosaceae	<i>Malus sylvestris</i>	L.	дивља јабука

21.	Polygonaceae	<i>Polygonum aviculare</i>	Siebold & Zucc.	реинутрија (јапански чвораст коров)
22.	Salicaceae	<i>Populus nigra</i>	L.	Црна топола
23.	Rosaceae	<i>Prunus cerasifera</i>	Ehrh.	џенерика
24.	Rosaceae	<i>Prunus domestica</i>	L.	шљива
25.	Rosaceae	<i>Prunus spinosa</i>	L.	трњина
26.	Rosaceae	<i>Pyrus pyraeaster</i>	L.	дивља крушка
27.	Fagaceae	<i>Quercus robur</i>	L.	храст лужњак
28.	Fabaceae	<i>Robinia pseudoacacia</i>	L.	багрем
29.	Rosaceae	<i>Rosa canina</i>	L.	шипак
30.	Capryfoliaceae	<i>Sambucus nigra</i>	L.	Црна зова
31.	Bignoniaceae	<i>Tecoma radicans</i>	L.	Орлови нокти
32.	Malvaceae	<i>Tilia platyphyllos</i>	Scop.	Крупнолосна липа
33.	Ulmaceae	<i>Ulmus effusa</i>	L.	Вез
34.	Ulmaceae	<i>Ulmus minor</i>	L.	Пољски брест
35.	Ulmaceae	<i>Ulmus pumila</i>	L.	Сибирски брест
36.	Asteraceae	<i>Achillea millefolium</i>	L.	хајдучка трава
37.	Rosaceae	<i>Agrimonia eupatoria</i>	L.	петровац
38.	Rosaceae	<i>Alchemilla vulgaris</i>	L.	вирак
39.	Amaryllidaceae	<i>Allium ursinum</i>	L.	сремуш
40.	Malvaceae	<i>Althaea officinalis</i>	L.	црни слез
41.	Araceae	<i>Arum maculatum</i>	L.	козлац
42.	Arastolochiaceae	<i>Asarum europaeum</i>	L.	копитњак
43.	Rubiaceae	<i>Asperula odorata</i>	L.	лазаркиња
44.	Asteraceae	<i>Belis perenis</i>	L.	бела рада
45.	Berberidaceae	<i>Berberis vulgaris</i>	L.	берберис
46.	Brassicaceae	<i>Brassica nigra</i>	L.	слачица
47.	Asteraceae	<i>Calendula officinalis</i>	L.	невен
48.	Brassicaceae	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	L.	хоћу-нећу

49.	Ciperaceae	<i>Carex sp.</i>	L.	пролећна острица
50.	Asteraceae	<i>Centaurea jacea</i>	L.	различак
51.	Asteraceae	<i>Centaurea scabiosa</i>	L.	козја брада
52.	Asteraceae	<i>Centaureum umbellatum</i>	Gilib.	кичица
53.	Asteraceae	<i>Cichorium intybus</i>	L.	цикорија
54.	Ranunculaceae	<i>Clematis integrifolia</i>	L.	плава павит
55.	Ranunculaceae	<i>Clematis vitalba</i>	L.	павит
56.	Rusaceae	<i>Convallaria majalis</i>	L.	ђурђевак
57.	Rosaceae	<i>Cydonia oblonga</i>	Mlin.	дуња
58.	Poaceae	<i>Cynodon dactylon</i>	L.	зубача
59.	Apiaceae	<i>Daucus carota</i>	L.	дивља мрква
60.	Caprifoliaceae	<i>Dipsacus laciniatus</i>	Hunds.	бела сикавица
61.	Poaceae	<i>Festuca valesiaca</i>	Schleich. ex Gaudin	власуља јанчарица
62.	Rosaceae	<i>Fragaria vesca</i>	L.	шумска јагода
63.	Amaryllidaceae	<i>Galanthus nivalis</i>	L.	висибаба
64.	Rubiaceae	<i>Galium verum</i>	Scop.	ивањско цвеће
65.	Geraniaceae	<i>Geranium pusillum</i>	L.	ситнолисни здравац
66.	Rosaceae	<i>Geum urbanum</i>	L.	зечја стопа
67.	Lamiaceae	<i>Glechoma hederacea</i>	L.	добричица
68.	Araliaceae	<i>Hedera helix</i>	L.	бршљен
69.	Asteraceae	<i>Helianthus tuberosus</i>	L.	чичока
70.	Ranunculaceae	<i>Helleborus odoratus</i>	Waldst&K it.	кукурек
71.	Hypericaceae	<i>Hypericum perforatum</i>	L.	кантарион
72.	Asteraceae	<i>Inula helenium</i>	L.	оман
73.	Lamiaceae	<i>Lamium purpureum</i>	L.	мртва коприва
74.	Plantaginaceae	<i>Lynaria vulgaris</i>	Mill.	ланолист
75.	Caprifoliaceae	<i>Lonicera tatarica</i>	L.	орлови нокти
76.	Juncaceae	<i>Luzula silvatica</i>	(Hunds) Gaudin	мислиница
77.	Asteraceae	<i>Matricaria chamomilla</i>	L.	камилица
78.	Lamiaceae	<i>Melissa officinalis</i>	L.	матичњак

79.	Lamiaceae	<i>Mentha piperita</i>	L.	питома нана
80.	Lamiaceae	<i>Mentha pulegium</i>	L.	Барска нана
81.	Fabaceae	<i>Ononis spinosa</i>	L.	зечји трн
82.	Asteraceae	<i>Petasites officinalis</i>	Moench.	репух
83.	Plantaginaceae	<i>Plantago lanceolata</i>	L.	усколисна боквица
84.	Plantaginaceae	<i>Plantago maior</i>		женска боквица
85.	Plantaginaceae	<i>Plantago media</i>	L.	средња боквица
86.	Poaceae	<i>Poa pratensis</i>	L.	ливадна власњача
87.	Poaceae	<i>Poa trivialis</i>	L.	обична ливадарка
88.	Rosaceae	<i>Potentilla erecta</i>	L.	петопрст
89.	Primulaceae	<i>Primula officinalis</i>	L.	јаглика
90.	Lamiaceae	<i>Prunella vulgaris</i>	L.	обични црњевац
91.	Ranunculaceae	<i>Ranunculus repens</i>	L.	пузави љутић
92.	Resedaceae	<i>Reseda lutea</i>	L.	резеда
93.	Rosaceae	<i>Rubus fruticosus</i>	L.	купина
94.	Rosaceae	<i>Rubus idaeus</i>	L.	црвена малина
95.	Polygonaceae	<i>Rumex acetosa</i>	L.	велика киселица
96.	Asparagaceae	<i>Ruscus aculeatus</i>	L.	кострика
97.	Lamiaceae	<i>Salvia officinalis</i>	L.	жалфија
98.	Lamiaceae	<i>Salvia pratensis</i>	L.	ливадска жалфија
99.	Caryophyllaceae	<i>Silene inflata</i>	(Moench) Garcke	пуцавац
100.	Staphyleaceae	<i>Staphylea pinnata</i>	L.	клокочика
101.	Caryophyllaceae	<i>Stellaria holostea</i>	L.	висока мишјакиња
102.	Dioscoreaceae	<i>Tamus communis</i>	L.	бљушт
103.	Asteraceae	<i>Tanacetum corymbosum</i>	L.	ивањска ружа
104.	Asteraceae	<i>Taraxacum officinale</i>	Web.	маслачак
105.	Fabaceae	<i>Trifolium alpestre</i>	L.	горска детелина
106.	Fabaceae	<i>Trifolium pratense</i>	L.	црвена детелина
107.	Fabaceae	<i>Trifolium repens</i>	L.	бела детелина
108.	Urticaceae	<i>Urtica dioica</i>	L.	коприва
109.	Plantaginaceae	<i>Veronica chamaedrys</i>	L.	змијина трава

110.	Fabaceae	<i>Vicia cracca</i>	L.	граорица
111.	Violaceae	<i>Viola odorata</i>	L.	мирисна љубичица
112.	Violaceae	<i>Viola silvestris</i>	L.	ривинова љубичица
113.	Asteraceae	<i>Xanthium strumarium</i>	L.	чичак
114.	Hyacinthaceae	<i>Scilla bifolia</i>	L.	дивљи зумбул

Дрвенасте и жбунасте врсте на локалитету Јозића колибе у Обреновцу

Aesculus hypocastanum

Berberis vulgaris

Betula alba

Carpinus betulus

Clematis vitalba

Cornus mas

Corylus avellana

Crataegus oxyacantha

Cydonia oblonga

Euonymus europaea

Fraxinus excelsior

Juglans regia

Ligustrum vulgare

Quercus robur

Picea abies

Prunus spinosa

Robinia pseudoacacia

Rosa canina

Staphylea pinnata

Tilia platyphyllos

Ruscus aculeatus

Rubus idaeus

Sambucus nigra

Ulmus campestris

Одлуком Скупштине града Београда локалитет Јозића колибе код Обреновца је постао заштићено природно добро у III степену заштите 1996. године. Споменик природе чини шест стабала храста лужњака (*Quercus robur* L.) са својим хоризонталним пројекцијама крошњи, просечне старости око 195 година. Заштићена група стабала представља остатке аутохтоних заједница лужњака и јасена у Србији (*Querceto-fraxinetum serbicum*). Основни циљ заштите је управо био очување ових стабала храста лужњака, као едификатора некада широко распрострањених аутохтоних шумских заједница. На локалитету се могу наћи следеће дрвенасте и жбунасте врсте.

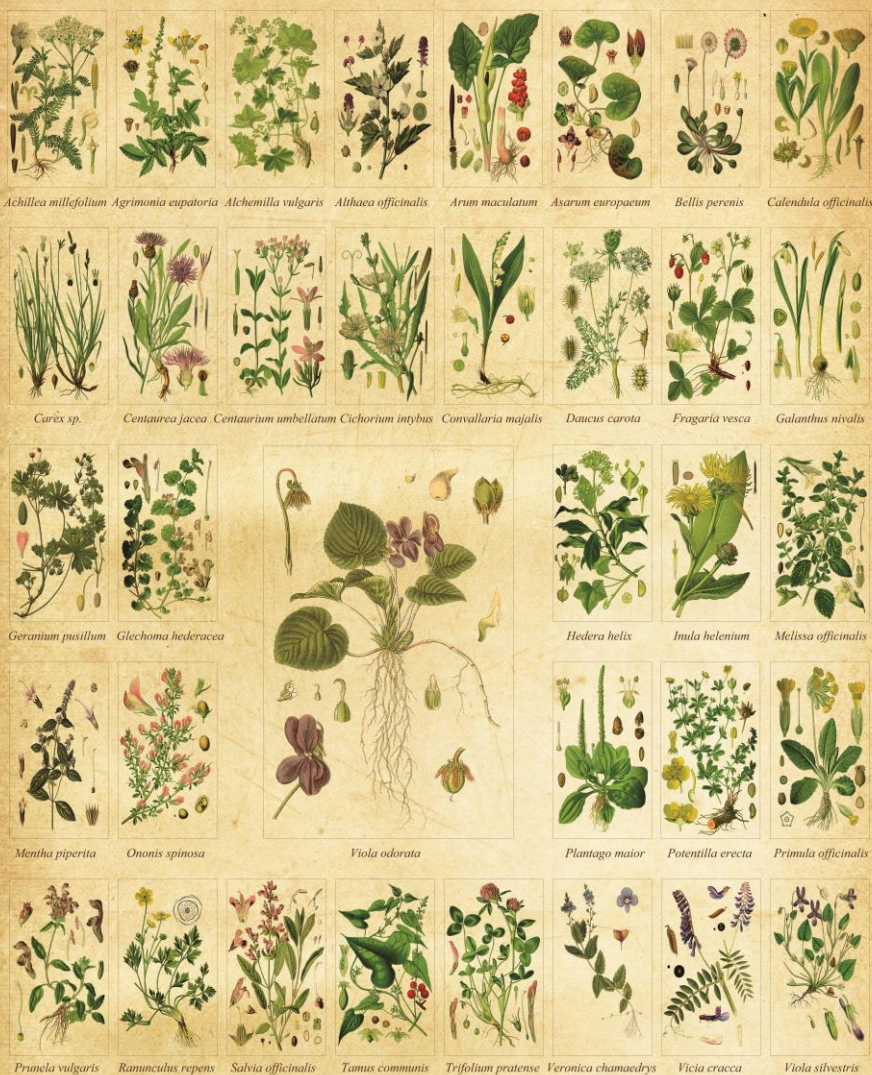
1. *Acer campestre* - клен
2. *Acer obtusatum* - глухац
3. *Acer tataricum* - жешља
4. *Aesculus hypocastanum* - дивљи кестен
5. *Berberis vulgaris* - жутика
6. *Betula alba* - обична бреза
7. *Carpinus betulus* - обичан граб
8. *Clematis integrifolia* - пољска кандилка
9. *Clematis vitalba* - новит
10. *Cornus mas* - орех
11. *Cornus sanguinea* - свиб
12. *Corylus avellana* - обична леска
13. *Corylus colurna* - међа леска
14. *Crataegus monogyna* - бели злог

15. *Crataegus oxyacantha* - вишесмени злог
16. *Cydonia oblonga* - дуња
17. *Euonymus europaea* - обична курика
18. *Fraxinus angustifolia* - пољски јасен
19. *Fraxinus excelsior* - бели јасен
20. *Juglans nigra* - црни орах
21. *Juglans regia* - обичан орах
22. *Ligustrum vulgare* - калина
23. *Lonicera tatarica* - татарско пасје гроже
24. *Malus sylvestris* - дивља јабука
25. *Picea abies* - смрча
26. *Picea pungens* 'Glauca' - бодљива смрча
27. *Prunus cerasifera* - манарика
28. *Prunus domestica* - шљива

29. *Prunus spinosa* - трњина
30. *Pyrus pyraeaster* - дивља крушка
31. *Quercus robur* - хрст лужњак
32. *Robinia pseudoacacia* - багрем
33. *Rosa canina* - пасја ружа
34. *Rubus fruticosus* - купина
35. *Rubus idaeus* - малина
36. *Ruscus aculeatus* - косприка
37. *Sambucus nigra* - црна зова
38. *Staphylea pinnata* - клокочка
39. *Tecoma radicans* - текома
40. *Tilia platyphyllos* - шумска липа
41. *Ulmus campestris* - брест
42. *Ulmus effusa* - веж

Illustrationen von Deutschland, Österreich und der Schweiz (1885), <http://caliban.mpi-koeln.mpg.de/home/index.html>

Зељасте врсте на локалитету Јозића колибе у Обреновицу

Одлуком Скупштине града Београда локалитет Јозића колибе код Обреновица је постао заштићено природно добро у III степену заштите 1996. године. Споменик природе чини шест стабала храста лужњака (*Quercus robur* L.) са својим хоризонталним пројекцијама крошњи, просечне старости око 195 година. Заштићена група стабала представља остатке аутохтоних заједница лужњака и јасена у Србији (*Querceto-fraxinetum serbicum*). Основни циљ заштите је управо био очување ових стабала храста лужњака, као едификатора некада широко распрострањених аутохтоних шумских заједница. На локалитету се могу наћи следеће дрвенасте и жбунасте врсте.

1. <i>Achillea millefolium</i>	19. <i>Daucus carota</i>	37. <i>Melissa officinalis</i>	54. <i>Rumex acetosa</i>
2. <i>Agrimonia eupatoria</i>	20. <i>Dipsacus laciniatus</i>	38. <i>Mentha piperita</i>	55. <i>Salvia officinalis</i>
3. <i>Alchemilla vulgaris</i>	21. <i>Festuca valesiaca</i>	39. <i>Mentha pulegium</i>	56. <i>Salvia pratensis</i>
4. <i>Allium ursinum</i>	22. <i>Fragaria vesca</i>	40. <i>Ononis spinosa</i>	57. <i>Silene inflata</i>
5. <i>Althaea officinalis</i>	23. <i>Galanthus nivalis</i>	41. <i>Petasites officinalis</i>	58. <i>Stelaria holostea</i>
6. <i>Arum maculatum</i>	24. <i>Galium verum</i>	42. <i>Plantago lanceolata</i>	59. <i>Tamus communis</i>
7. <i>Asarum europaeum</i>	25. <i>Geranium pusillum</i>	43. <i>Plantago maior</i>	60. <i>Tanacetum corymbosum</i>
8. <i>Asperula odorata</i>	26. <i>Geum urbanum</i>	44. <i>Plantago media</i>	61. <i>Taraxacum officinale</i>
9. <i>Bellis perenis</i>	27. <i>Glechoma hederacea</i>	45. <i>Poa pratensis</i>	62. <i>Trifolium alpestre</i>
10. <i>Brassica nigra</i>	28. <i>Hedera helix</i>	46. <i>Poa trivialis</i>	63. <i>Trifolium pratense</i>
11. <i>Calendula officinalis</i>	29. <i>Helianthus tuberosus</i>	47. <i>Polygonum aviculare</i>	64. <i>Trifolium repens</i>
12. <i>Capella bursa-pastoris</i>	30. <i>Helleborus odorus</i>	48. <i>Potentilla erecta</i>	65. <i>Urtica dioica</i>
13. <i>Carex sp.</i>	31. <i>Hypericum perforatum</i>	49. <i>Primula officinalis</i>	66. <i>Veronica chamaedrys</i>
14. <i>Centaurea jacea</i>	32. <i>Inula helenium</i>	50. <i>Prunella vulgaris</i>	67. <i>Vicia cracca</i>
15. <i>Centaurea scabiosa</i>	33. <i>Lamium purpureum</i>	51. <i>Ranunculus repens</i>	68. <i>Viola odorata</i>
16. <i>Centaureum umbellatum</i>	34. <i>Linaria vulgaris</i>	52. <i>Reseda lutea</i>	69. <i>Viola silvestris</i>
17. <i>Cichorium intybus</i>	35. <i>Luzula silvatica</i>	53. <i>Reynoutria japonica</i>	70. <i>Xanthium strumarium</i>
18. <i>Convallaria majalis</i>	36. <i>Matricaria chamomilla</i>		

arum carota: Flora von Deutschland Österreich und der Schweiz (1885), <http://caliban.mpi-koeln.mpg.de/home/index.html>

Прилог број 2: Стање фауне инсеката СП“Обреновачки Забран“ Фауна фамилије Lepidoptera (лептири) у ЗП“Обреновачки Забран“

Ноћни лептири

Листа ноћних лептира са прегледом врста забележених током једне истраживачке ноћи (26.08.2020.година) у Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“ (звездицом означене врсте које нису забележене на другим локацијама)

Familija	R.br.	Vrsta	Familija	R.br.	Vrsta
Psychidae	1.	Rebelia herrichiella	Geometridae	39.	Angerona prunaria
Tineidae	2.	Monopis monachella		40.	Cyclophora annularia
Plutellidae	3.	Plutella xylostella		41.	Ematurga atomaria
Cosmopterigidae	4.	Pyroderces argyrogrammos		42.	Horisme tersata
Gelechiidae	5.	Altenia scriptella *		43.	Idaea dimidiata
	6.	Dichomeris derasella		44.	Idaea muricata
Pterophoridae	7.	Emmelina monodactyla		45.	Lomaspilis marginata
	8.	Pterophorus pentadactyla *		46.	Lythria purpuraria
Tortricidae	9.	Pandemis cerasana		47.	Peribatodes rhomboidaria
	10.	Phalonidia contractana		48.	Scopula rubiginata
	11.	Archips podana		49.	Timandra comae
	12.	Argyrotaenia ljugiana	Notodontidae	50.	Spatalia argentina
	13.	Brachmia blandella	Erebidae	51.	Laspeyria flexula
	14.	Cydia splendana *		52.	Pelosia muscerda
	15.	Eucosma cana		53.	Phragmatobia fuliginosa
Pyralidae	16.	Aphomia zelleri		54.	Rivula sericealis
	17.	Elegia fallax *	Nolidae	55.	Earias clorana
	18.	Endotricha flammealis		56.	Meganola albula
	19.	Euzophera pinguis		57.	Meganola strigula
	20.	Homoeosoma sinuella		58.	Pseudoips prasinana
	21.	Hypsopygia costalis	Noctuidae	59.	Abrostola triplasia *
	22.	Oncocera semirubella		60.	Acontia trabealis
	23.	Phycitodes lacteella		61.	Actinotia polyodon *
	24.	Pyralis regalis		62.	Anarta trifolii
	25.	Trachonitis cristella *		63.	Athetis hospes

Crambidae	26.	Anania verbascalis		64.	Celypha flavipalpana
	27.	Diasemia reticularis		65.	Craniophora ligustri
	28.	Dolicharthria punctalis		66.	Cryphia algae
	29.	Ostrinia nubilalis		67.	Deltote pygarga
	30.	Pediasia contaminella		68.	Dypterygia scabriuscul
	31.	Pleuroptya ruralis		69.	Elaphria venustula
	32.	Pyrausta aurata		70.	Helicoverpa armigera
	33.	Pyrausta despicata		41.	Hoplodrina ambigua
	34.	Pyrausta purpuralis		72.	Mythimna congrua
	35.	Udea ferrugalis		73.	Mythimna ferrago
Drepanidae	36.	Habrosyne pyritoides		74.	Mythimna turca
	37.	Thyatira batis		75.	Mythimna vitellina
	38.	Watsonalla binaria		76.	Tyta luctuosa
				77.	Xestia c-nigrum

Familija	R.br.	Vrsta	Familija	R.br.	Vrsta
Psychidae	1.	Rebelia herrichiella	Geometridae	39.	Angerona prunaria
Tineidae	2.	Monopis monachella		40.	Cyclophora annularia
Plutellidae	3.	Plutella xylostella		41.	Ematurga atomaria
Cosmopterigidae	4.	Pyroderces argyrogrammos		42.	Horisme tersata
Gelechiidae	5.	Altenia scriptella *		43.	Idaea dimidiata
	6.	Dichomeris derasella		44.	Idaea muricata
Pterophoridae	7.	Emmelina monodactyla		45.	Lomaspilis marginata
	8.	Pterophorus pentadactyla *		46.	Lythria purpuraria
Tortricidae	9.	Pandemis cerasana		47.	Peribatodes rhomboidaria
	10.	Phalonidia contractana		48.	Scopula rubiginata
	11.	Archips podana		49.	Timandra comae
	12.	Argyrotaenia ljugiana	Notodontidae	50.	Spatalia argentina
	13.	Brachmia blandella	Erebidae	51.	Laspeyria flexula
	14.	Cydia splendana *		52.	Pelosia muscerda
	15.	Eucosma cana		53.	Phragmatobia fuliginosa
Pyralidae	16.	Aphomia zelleri		54.	Rivula sericealis

	17.	<i>Elegia fallax</i> *	Nolidae	55.	<i>Earias clorana</i>
	18.	<i>Endotricha flammealis</i>		56.	<i>Meganola albula</i>
	19.	<i>Euzophera pinguis</i>		57.	<i>Meganola strigula</i>
	20.	<i>Homoeosoma sinuella</i>		58.	<i>Pseudoips prasinana</i>
	21.	<i>Hypsopygia costalis</i>	Noctuidae	59.	<i>Abrostola triplasia</i> *
	22.	<i>Oncocera semirubella</i>		60.	<i>Acontia trabealis</i>
	23.	<i>Phycitodes lacteella</i>		61.	<i>Actinotia polyodon</i> *
	24.	<i>Pyralis regalis</i>		62.	<i>Anarta trifolii</i>
	25.	<i>Trachonitis cristella</i> *		63.	<i>Athetis hospes</i>
Crambidae	26.	<i>Anania verbascalis</i>		64.	<i>Celypha flavipalpana</i>
	27.	<i>Diasemia reticularis</i>		65.	<i>Craniophora ligustri</i>
	28.	<i>Dolicharthria punctalis</i>		66.	<i>Cryphia algae</i>
	29.	<i>Ostrinia nubilalis</i>		67.	<i>Deltote pygarga</i>
	30.	<i>Pediasia contaminella</i>		68.	<i>Dypterygia scabriuscul</i>
	31.	<i>Pleuroptya ruralis</i>		69.	<i>Elaphria venustula</i>
	32.	<i>Pyrausta aurata</i>		70.	<i>Helicoverpa armigera</i>
	33.	<i>Pyrausta despicata</i>		41.	<i>Hoplodrina ambigua</i>
	34.	<i>Pyrausta purpuralis</i>		72.	<i>Mythimna congrua</i>
	35.	<i>Udea ferrugalis</i>		73.	<i>Mythimna ferrago</i>
Drepanidae	36.	<i>Habrosyne pyritoides</i>		74.	<i>Mythimna turca</i>
	37.	<i>Thyatira batis</i>		75.	<i>Mythimna vitellina</i>
	38.	<i>Watsonalla binaria</i>		76.	<i>Tyta luctuosa</i>
				77.	<i>Xestia c-nigrum</i>

Извод из Пријекта уређења простора за ширу зону заштите ЗП“Група стабала храста лужњака код Јозића колибе“

НАМЕНА ЦЕЛИНА- ЛОКАЛИТЕТ ЈОЗИЋА КОЛИБА

